

XX. évfolyam, 10. szám, 2017

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek

XX. évfolyam, 10. szám, 2017

Megjelenik havonta
2017. október 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	4
Ábrák, táblázatok	6
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 96,03 forint/kilogramm volt 2017 szeptemberében. A zsír-tartalom 0,09 százalékpontos és a fehérjetartalom 0,11 százalékpontos javulása, továbbá az alapár 2 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 4 százalékkal emelkedett szeptemberben az augusztuséhoz képest és 33 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej kiviteli ára 114,37 forint/kilogramm volt 2017 szeptemberében, az előző havit 7 százalékkal, az egy évvel korábbit 26 százalékkal haladta meg. A kiviteli ár 19 százalékkal volt magasabb a termelői átlagárnál.

Az Európai Bizottság októberi előrejelzése szerint több tejrre lehet számítani a globális piacon a következő hónapokban. Az EU tejtermelése előreláthatóan helyreáll, az USA tejkínálata bővíthet és Új-Zéland új termelési szezonjának kezdetén minden jel arra utal, hogy több tejet termelhet. Az Európai Unió tejfelvásárlása 2017-ben 0,7 százalékkal, 2018-ban további 1,4 százalékkal emelkedhet. Az EU13-tagországokban idén és jövőre is egyaránt 2,5 százalékos felvásárlásbővülés valószínűsíthető, míg a régi tagországokban 2017-ben 0,4 százalékos, 2018-ban 1,2 százalékos növekedésre lehet számítani. Az EU tejtermékkészlete a tejegyenértékben kifejezett közel 2 millió tonnás exportnövekedés és a 0,6 millió tonnás fogyasztásbővülés hatására csökkenhet 2017 végére.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az Európai Unióban 38 százalékkal, Új-Zélandon 20 százalékkal, az USA-ban 5 százalékkal nőtt 2017 augusztusában az egy évvel korábbihoz képest. Az Európai Bizottság októberi előrejelzése szerint több tejjel lehet számítani a globális piacon a következő hónapokban. Az EU tejtermelése előreláthatóan helyreáll, az USA tejkínálata bővíthet és Új-Zéland új termelési szezonjának kezdetén minden jel arra utal, hogy több tejet termelhet.

A világpiacon az ömlesztett vaj értékesítési ára (FOB Óceánia) 2017. 41. hetén a 39. heti árnál 6, a teljes tejporé 3 százalékkal alacsonyabb, míg a sovány tejporé 2 százalékkal magasabb volt, a cheddar sajté nem változott. Az ausztrál agrárgazdasági és erőforrás-gazdálkodási tudományok hivatalának (ABARES) szakértői szerint a vaj ára gyorsabban nőtt a korábban vártnál, mert az unió vajtermelése tavasszal csökkent, a vaj iránti kereslet élénkebb és a fogyasztók előnyben részesítik a vajat más zsíralapú termékekkel szemben. A kereslet különösen a vaj legnagyobb exportőreinek (Ausztrália, EU, USA) nőtt erőteljesen, ahol magas a vaj egy főre jutó fogyasztása. Ezek eredményeként az unió vajkészlete csökkent. A vaj és a sovány tejporé ára közötti különbség 2017 januárjában történelmi rekordszintre emelkedett és 2017 szeptemberéig tovább emelkedett.

Az Európai Bizottság adatai szerint az év első hét hónapjában a tejtermékek iránti globális kereslet 3 százalékkal nőtt az előző évihez képest. A sajt világkereskedelme 6 százalékkal, a sovány tejporé 15 százalékkal nőtt, a tejszíné – bár az exportnak csak 2 százalékat adja – megduplázódott ugyanakkor. Ezzel ellentétben a vaj kiszállítása a magas árak miatt 8 százalékkal, a teljes tejporé – Kína 6 százalékos keresletnövekedése ellenére – 4 százalékkal csökkent. Az EU és az USA tej- és tejtermékvittele bővült, míg Ausztráliáé és Dél-Amerikáé a tejkibocsátás mérséklődése miatt erőteljesen csökkent. Új-Zéland az elmúlt szezon alacsonyabb tejfelvásárlása ellenére fenn tudta tartani exportját. Erőteljes volt Kína, Mexikó, Japán, Algéria és Dél-Korea tejtermékvásárlása. Az USA-ban a tejtermelés bővülése miatt az előző két év növekedése után az idén csökkent a tejtermékek importja.

Az Európai Bizottság adatai szerint Kína soványtejpor-importja 29 százalékkal, a sajté 23 százalékkal, a vaj és vajolajé 19 százalékkal, a teljes tejporé 11 százalékkal emelkedett 2017 első nyolc hónapjában az előző év hasonló időszakához viszonyítva. Az ABARES szerint Kínában a sovány tejpor legnagyobb részét csecsemőtápszerek előállításához használják fel. A csecsemőtápszerek világkereskedelmének csaknem kétharmadát adó unió kivitelének 30 százaléka kerül Kínába. Kínában 2017. október elsejétől a tejfeldolgozóknak szigorúbb minőségi és biztonsági követelményeket kell teljesíteniük. Ennek hatására várhatóan csökken a csecsemőtápszerek előállítása, ezért lanyhulhat a sovány tejpor iránti kereslet és mérséklődhet annak importja is.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban 2017. 34–42. hét között 4 százalékkal 43 euró/100 kilogrammra csökkent. Hollandiában a 4,4 százalékos zsírtartalmú nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 35–42. hét között 20 százalékkal 35,75 euró/100 kilogrammra esett. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára október 16-án áfa nélkül, szállítási költséggel 43 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalékos zsírtartalmú nyerstejé 42,5 euró/100 kilogramm, a fölzötté 16 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában a 41. héten a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 43 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalékos zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 42,5 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 43 euró/100 kilogramm, a fölzötté 15,5 euró/100 kilogramm volt.

A németországi központi tejpiaci szolgáltató gyorsjelentése szerint a nyerstej felvásárlása a 40. héten Németországban és Franciaországban is megegyezett az előző hetivel, ugyanakkor a 2016. 40. hetét mindkét országban 3,3 százalékkal haladta meg.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2017. 38–42. hét között 12 százalékkal, a sovány tejporé a 33–42. hét között 15 százalékkal csökkent. A kempteni árutözsden a 25 kilogrammos kisherelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 609 euró/100 kilogramm, a

25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, ételmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpore 155 euró/100 kilogramm volt a 39. héten. Az ömlesztett vaj ára csaknem a háromszorosa volt az intervenciós árszintnek, míg a sovány tejpore 11 százalékkal maradt el attól a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság a sovány tejpore magántárolását február végén, az intervenciós felvásárlást pedig szeptember végén lezárta. A Bizottság folyamatosan figyeli a piacot és amennyiben szükséges, újraindítja a magántárolás és az intervenció lehetőségét. A sovány tejpore intervenciós készletéből 2016 decembere és 2017 szeptembere között 44 745 tonnát tendereztek, amelyből mindössze 140 tonnát értékesítettek. A tizenharmadik tender október 17-én volt, amikor 21 862 tonna sovány tejpore kerülhetett értékesítésre. A tendereztetés ellenére több mint 350 ezer tonna sovány tejpore található az intervenciós raktárakban. A sovány tejpore készletének 4 százaléka használható fel emberi fogyasztásra, az egy évnél régebben gyártottat csak állati takarmányozásra lehet felhasználni. Az intervenciós felvásárlás szeptember végi lezárása után az EU-ban a sovány tejpore ára az intervenciós ár alá süllyedt. A határidős piacok jegyzései alapján tovább gyengülhet a sovány tejpore ára.

Az *ABARES* szerint a hideg és száraz időjárás hatására romlott a legelők állapota az unió legnagyobb tejtermelői közül Franciaországban, Németországban, Lengyelországban és az Egyesült Királyságban. Az Európai Unió önkéntes tejtermelés-csökkentő programja 2017 márciusában lezárult, ezt követően a termelés bővülni kezdett. Az Európai Bizottság októberi előrevetítése szerint az Európai Unió tejfelvásárlása 2017-ben 0,7 százalékkal, 2018-ban további 1,4 százalékkal emelkedhet. Az EU13-tagországokban idén és jövőre is egyaránt 2,5 százalékos felvásárlásbővülés valószínűsíthető, míg a régi tagországokban 2017-ben 0,4 százalékos, 2018-ban 1,2 százalékos növekedésre lehet számítani. A 2017. évi közel 1 millió tonnás többletfelvásárlásból elsősorban sajtot gyártanak majd, mivel a rekordszintű vajárak ellenére a magasabb hozzáadott értékű sajtnak magasabb az árbevétele. Az EU tejtermékkészlete a tejegegyenértékben kifejezett közel 2 millió tonnás exportnövekedés és a 0,6 millió tonnás fogyasztásbővülés hatására csökkenhet 2017 végére.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió sajtermelésének 2,1 százalékos emelkedését 2017-ben az exportkereslet 6 százalékos és a belpiaci felhasználás 1

százalékos növekedése teheti lehetővé. A sajt termelése az EU15-ben 1,5 százalékkal, az EU13-ban 5,6 százalékkal bővülhet. Az EU harmadik országokba irányuló sajt kivitele az év első nyolc hónapjában 7 százalékkal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, ami a cheddar sajt árának növekedését okozta. A főbb célországok közül Japánba 33 százalékkal, Svájcba 7 százalékkal, Dél-Koreába 24 százalékkal több uniós sajt került 2017. január–augusztus időszakában az előző év azonos időszakához képest. A közösségben az egy főre jutó sajt fogyasztás 17,9 kilogramm lehet az idén.

Az EU vajtermelése várhatóan 2,6 százalékkal, az exportja 12 százalékkal csökkenhet, míg a belpiaci felhasználása 0,7 százalékkal nőhet, a zárókészlete várhatóan nem változik 2017-ben az előző évihez képest. Az EU vajtermelésének 40 százalékát adó Németország és Franciaország vajkibocsátása 7 százalékkal volt kevesebb 2017 első hét hónapjában az előző év azonos időszakához képest. Az unió egészét tekintve 5 százalékkal mérséklődött a vaj előállítása a megfigyelt időszakban. A tejfelvásárlás növekedésével a vajtermelés bővülhet a második fél évben, ez várhatóan nem ellensúlyozza az első fél évi csökkenést. Az év első hét hónapjában jelentős mennyiségű tejszírből gyártottak tejszínt, amelynek termelése 3 százalékkal emelkedett. A nyerstej zsírtartalma 1,7 százalékkal maradt el a január–július közötti időszakban az egy évvel korábbtól, mivel kevesebb magas energiatartalmú takarmányt adtak a tehéneknek. A vaj ára év végén csökkenhet, mivel Óceániában a tejtermelési csúcspont év végére esik, így a vaj kínálatának bővülésével csökkenhetnek az árak. Az EU vajtermelése az ideinél magasabb zsírtartalom és a növekvő tejtermelés hatására 3 százalékkal bővülhet 2018-ban. A vaj egy főre jutó fogyasztása 4,3 kilogramm lehet az idén.

Az EU soványtejpore-termelése 5 százalékkal mérséklődhet, míg az exportja 36 százalékkal nőhet 2017-ben, így az év végi magántárolási készlet 70 ezer tonnára csökkenhet az előző évihez képest. Az év első hét hónapjában az EU soványtejpore-kiszállítása Algériába, Kínába, a Fülöp-szigetekre, Indonéziába, Vietnámba, Malajziába és Mexikóba erőteljesen nőtt. Az intervenciós készletek szintje várhatóan 351 ezer tonnán stagnál az év végén. A sovány tejpore termelése 2 százalékkal bővülhet 2018-ban, ami a belpiaci felhasználás és az export növekedését teheti lehetővé, és a készletek 150 ezer tonnával csökkenhetnek.

A unió teljestejpor-termelése 2017-ben 1,3 százalékkal, exportja 5 százalékkal csökkenhet, míg belpiaci felhasználása 5 százalékkal nőhet az előző évihez képest. Az EU teljestejpor-exportja az év első hét hónapjában Algériába, Nigériába és Kínába erőteljesen nőtt, ugyanakkor a Közel-Keletre lényegesen csökkent.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 96,03 forint/kilogramm volt 2017 szeptemberében. A zsírtartalom 0,09 százalékpontos és a fehérjetartalom 0,11 százalékpontos javulása, továbbá az alapár 2 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 4 százalékkal emelkedett szeptemberben az augusztuséhoz képest és 33 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása a 2016. szeptemberinél 2 százalékkal, a 2017. augusztusánál 1 százalékkal volt több.

A nyerstej kiviteli ára 114,37 forint/kilogramm volt 2017 szeptemberében, az előző havit 7 százalékkal, az egy évvel korábbit 26 százalékkal haladta meg. A kiviteli ár 19 százalékkal volt magasabb a termelői átlagárnál. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása

nem változott szeptemberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 17 százalékkal több, míg a feldolgozók 36 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele négyszerese volt a feldolgozókéénak a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású, 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós és dobozos friss tej feldolgozó értékesítési ára egyaránt 17 százalékkal, a trappista sajté 23 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 24 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss zacskós tejé 25 százalékkal, a tejfölé 29 százalékkal, az adagolt vajé 43 százalékkal emelkedett 2017 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a trappista sajt fogyasztói ára áfa nélkül 13 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú friss tejé és a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tejé egyaránt 14 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban. A 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej áfa nélküli fogyasztói ára kisebb mértékben emelkedett, mint a feldolgozó értékesítési ára (+17 százalék), illetve mint a nyerstej termelői ára (+33 százalék), amihez a 2017 januárjától életbe lépő áfacsökkentés is hozzájárulhatott.

Agrárpolitikai hírek

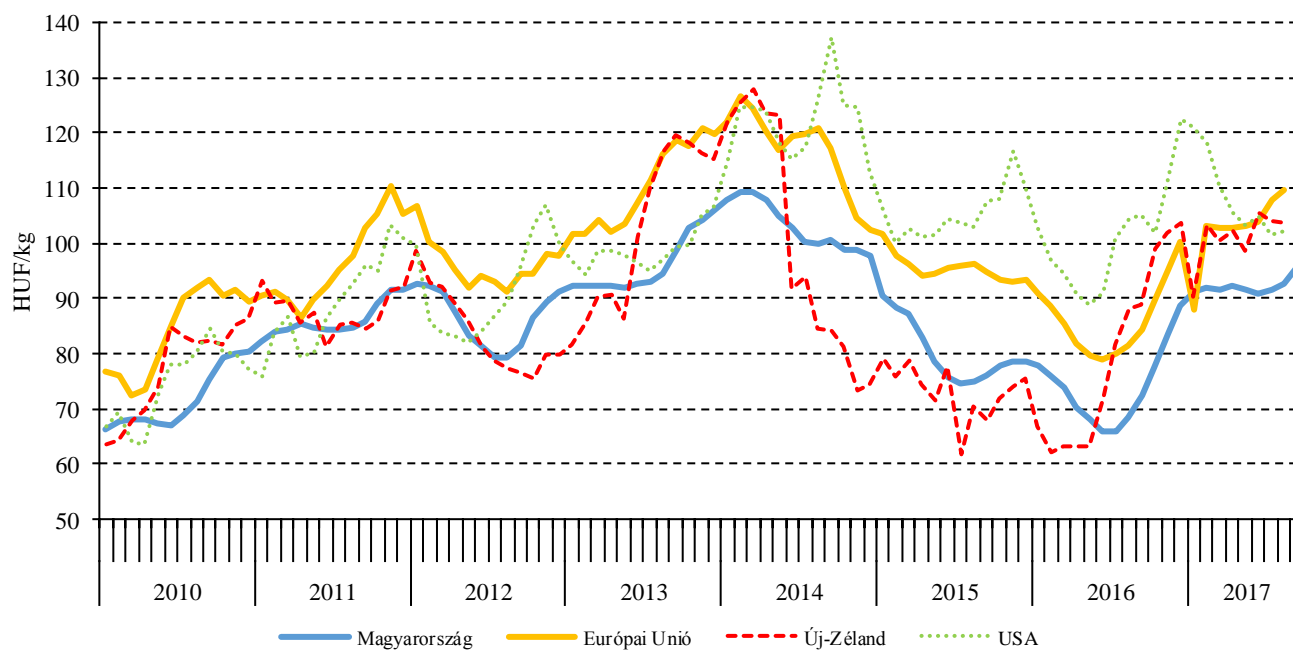
- A Földművelésügyi Miniszter 51/2017. (X. 13.) FM rendelete szerint 2017-ben átmeneti nemzeti tejtámogatásra összesen legfeljebb 10 941 471 197 forint, történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 5,87 forint, az

anyatehenek után összesen legfeljebb 2 805 489 902 forint, egyedenként legfeljebb 23 979 forint vehető igénybe. Az anyatehéntartásra 2017. október 16. után előlegként maximálisan 31 859 forint, tejhasznú tehéntartásra 71 828 forint fizethető ki.

Ábrák, táblázatok

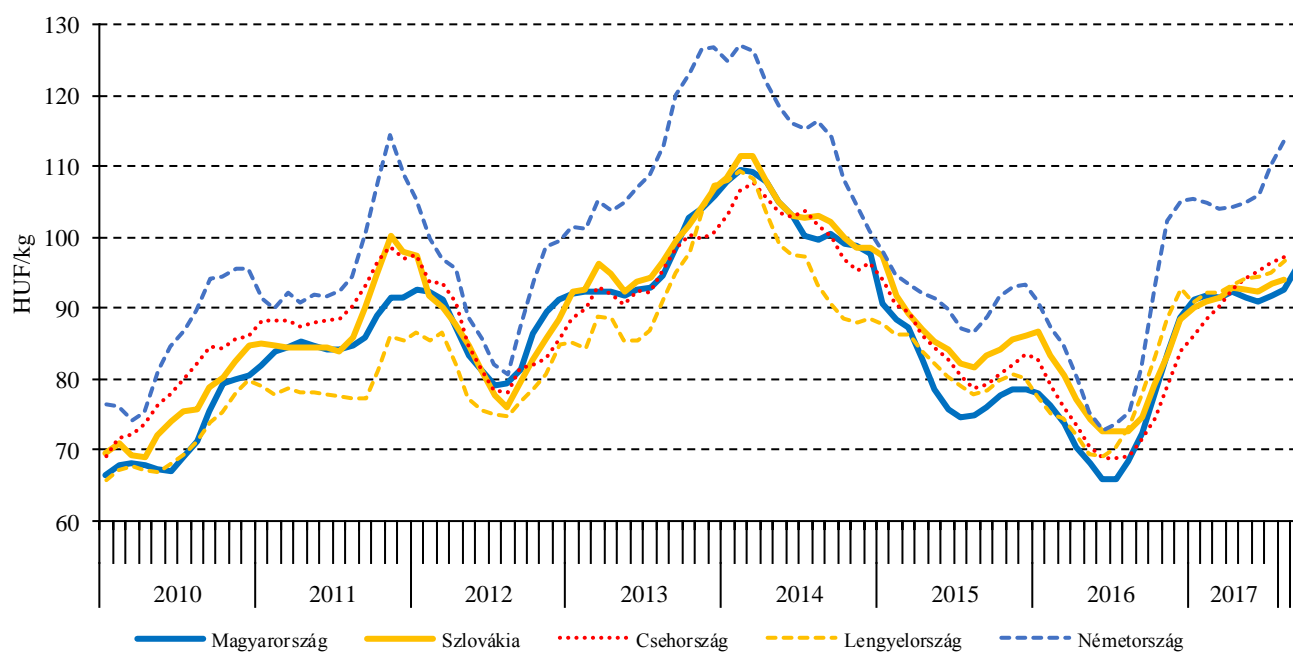
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2017)

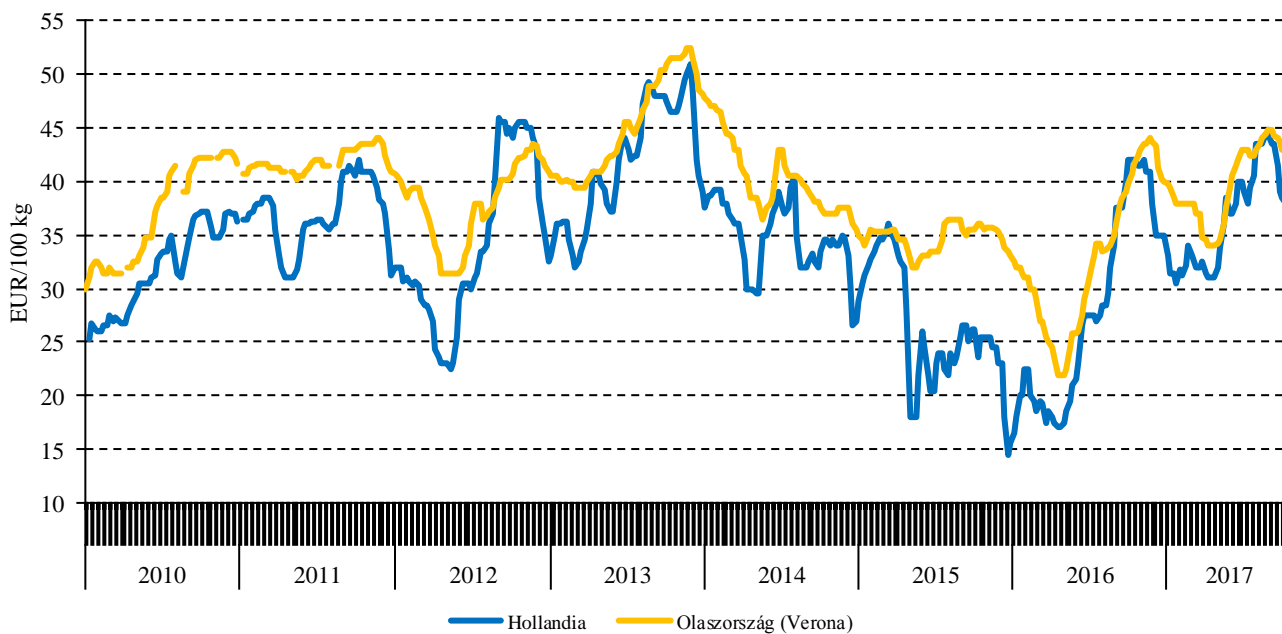
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2017)

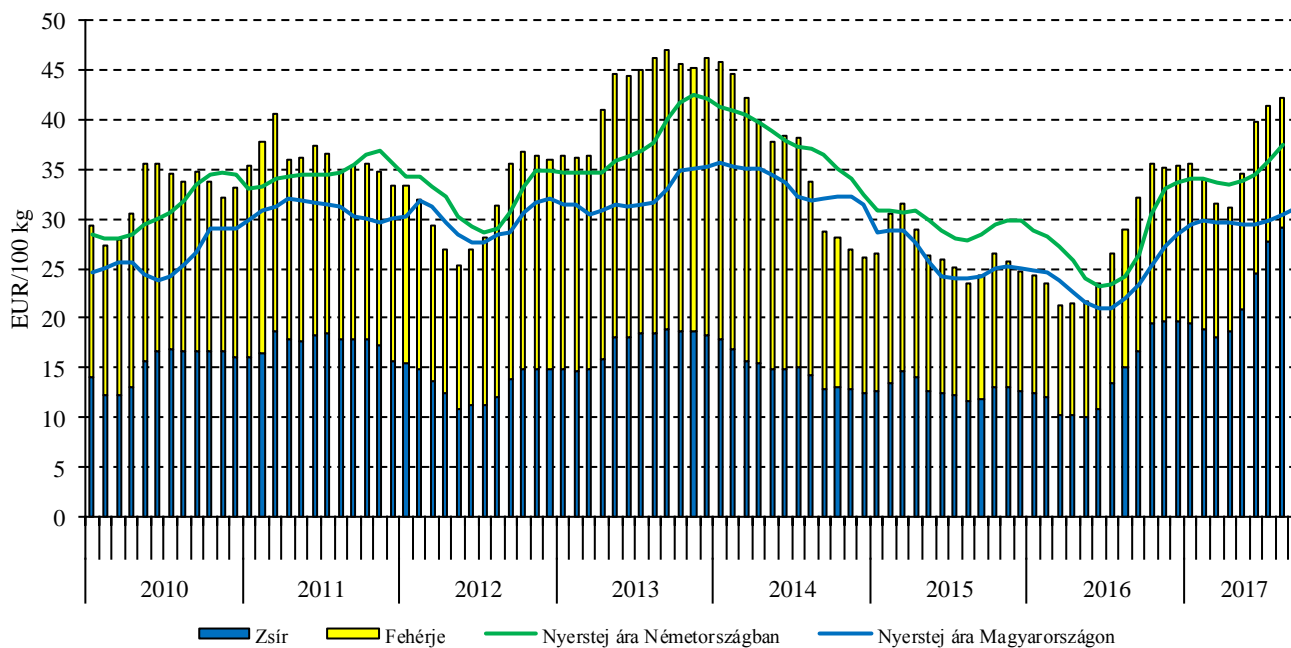
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2017)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2017)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	2016. IX.	2017. VIII.	2017. IX.	2017. IX./ 2016. IX. (százalék)	2017. IX./ 2017. VIII. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	68,63	90,20	91,83	133,80	101,81
Felvásárlás (tonna)	89 779	90 721	91 880	102,34	101,28
Átlagár (HUF/kg)	72,28	92,72	96,03	132,85	103,57
Fehérje (százalék)	3,33	3,18	3,29	99,08	103,60
Zsír (százalék)	3,74	3,58	3,67	98,09	102,36

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

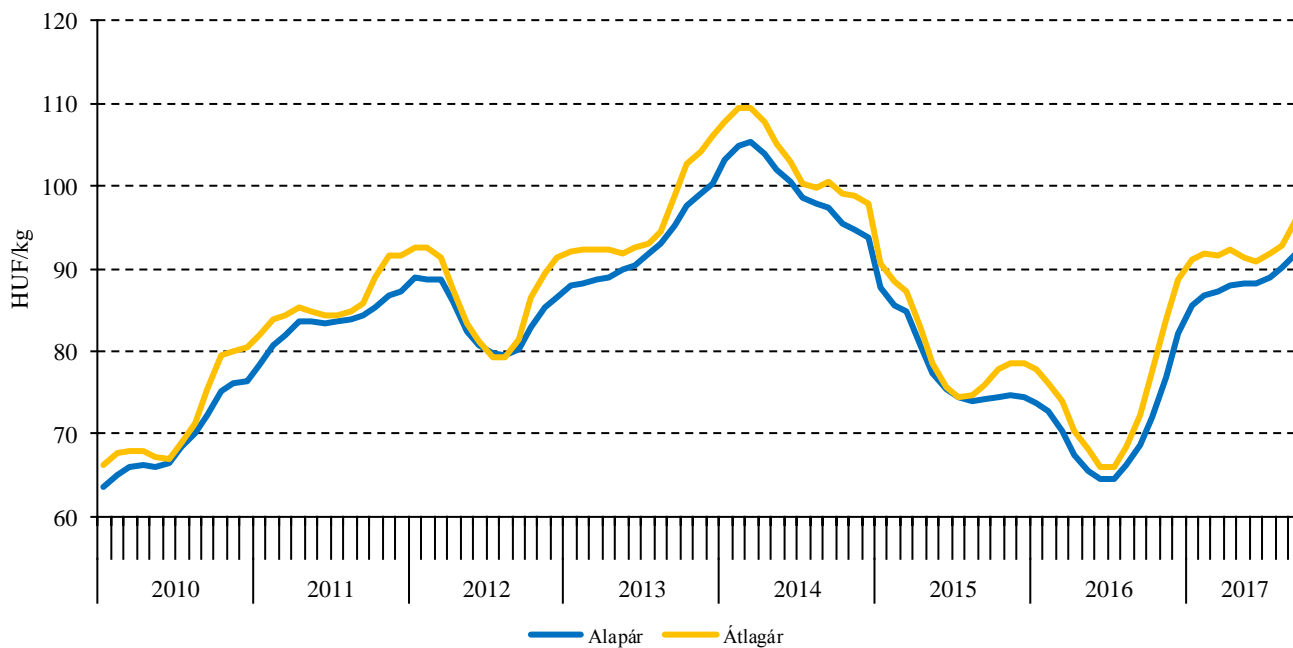
2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2016. IX.	2017. VIII.	2017. IX.	2017. IX./ 2016. IX. (százalék)	2017. IX./ 2017. VIII. (százalék)
Mennyiség (tonna)	9 703	8 594	9 728	100,26	113,20
Átlagár (HUF/kg)	91,11	106,85	114,37	125,53	107,04
Fehérje (százalék)	3,21	3,24	3,22	100,31	99,38
Zsír (százalék)	3,72	3,64	3,67	98,66	100,82

Megjegyzés: A 2017. májusi nyerstej kiviteli ár 2017. 07. 14-én módosult.

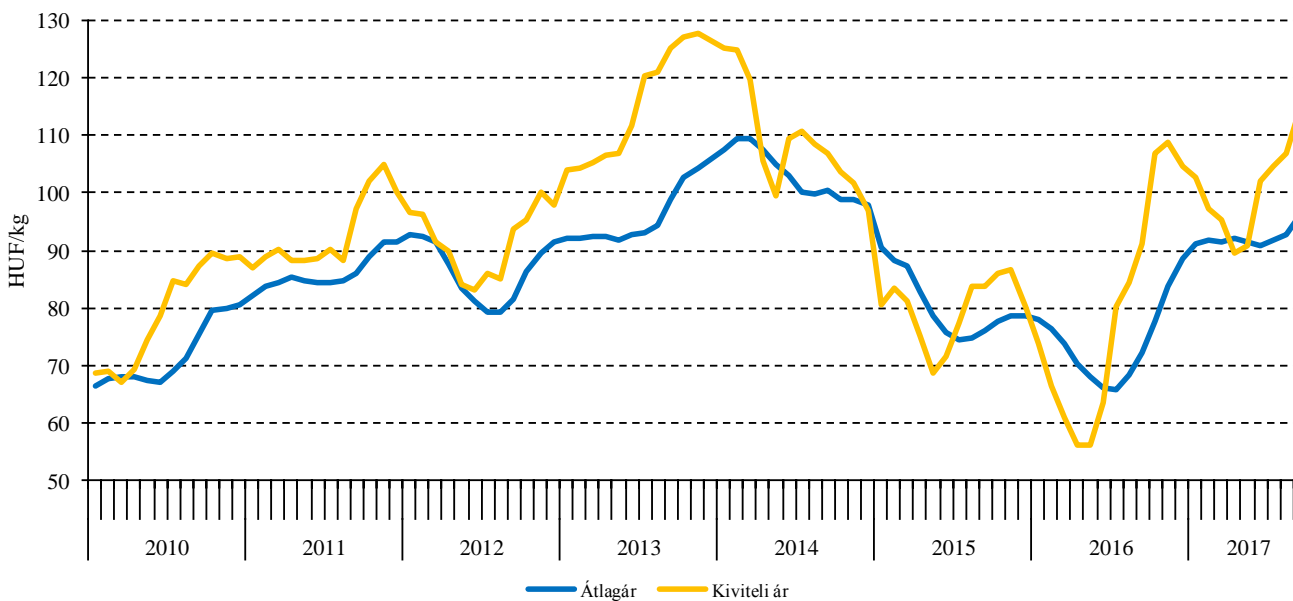
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2017)

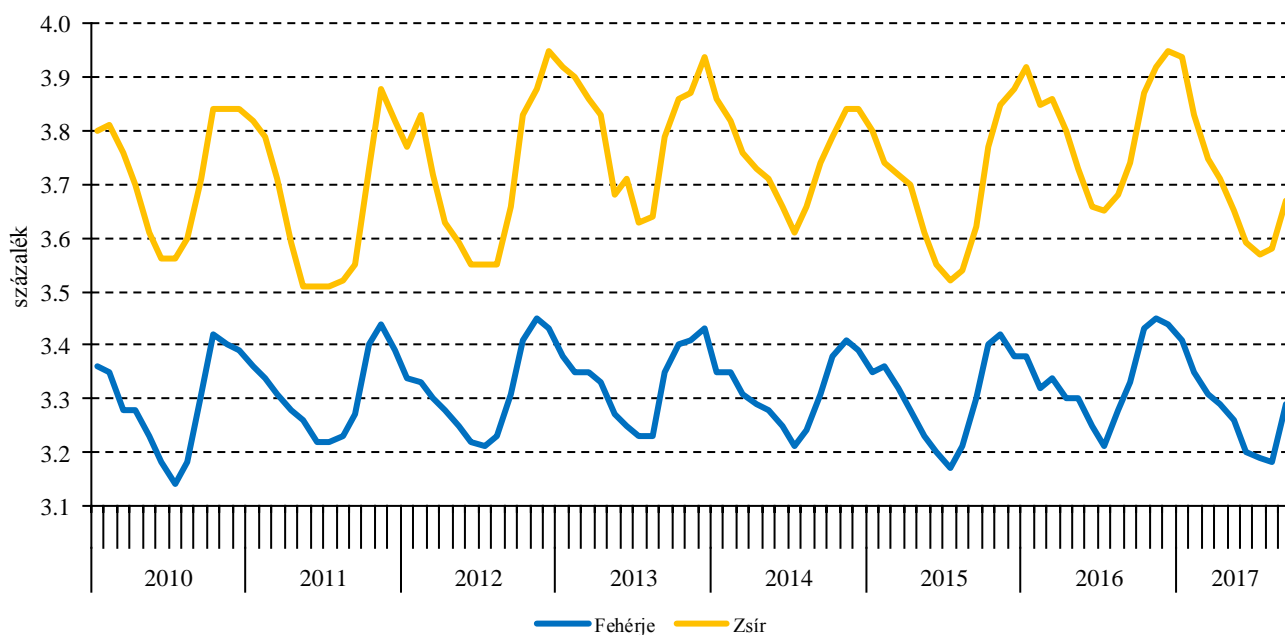

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2017)

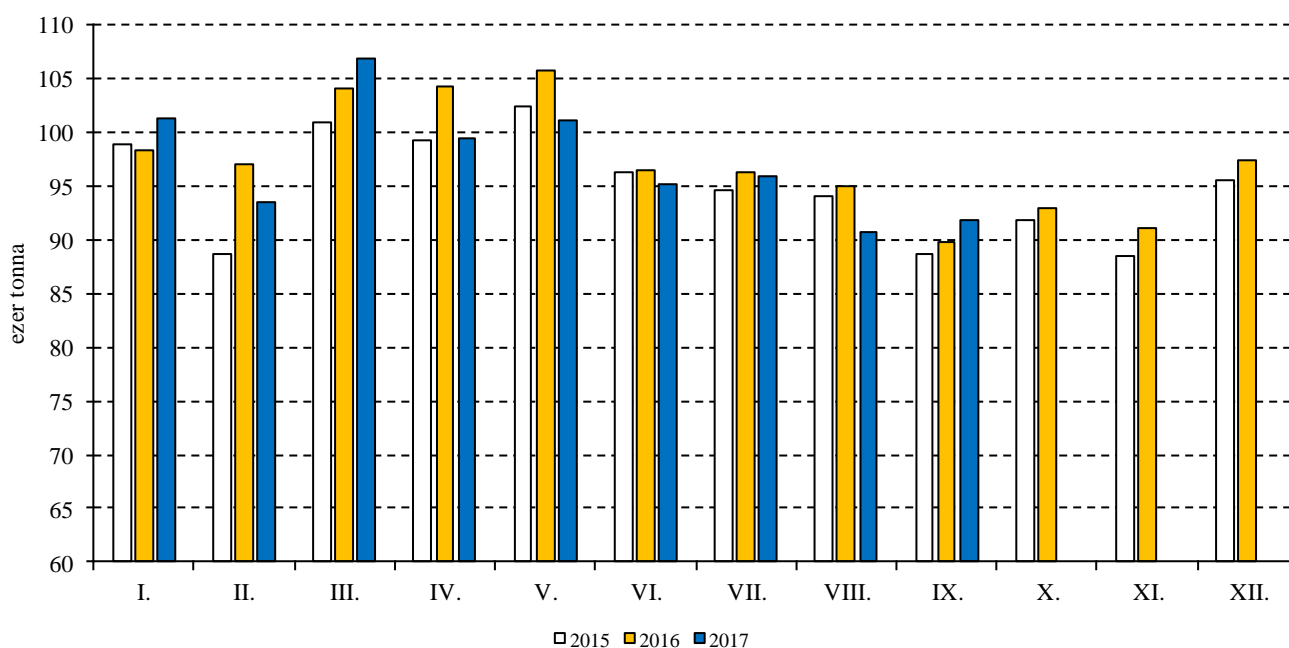

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2017)

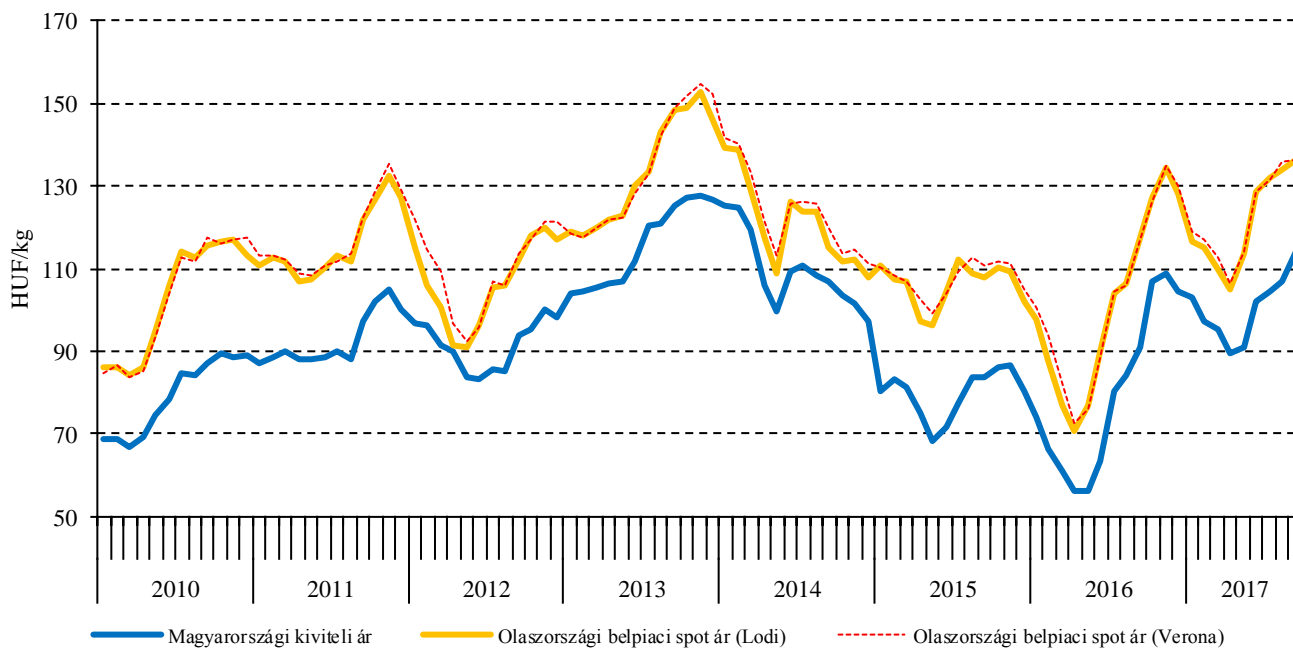
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2015-2017)

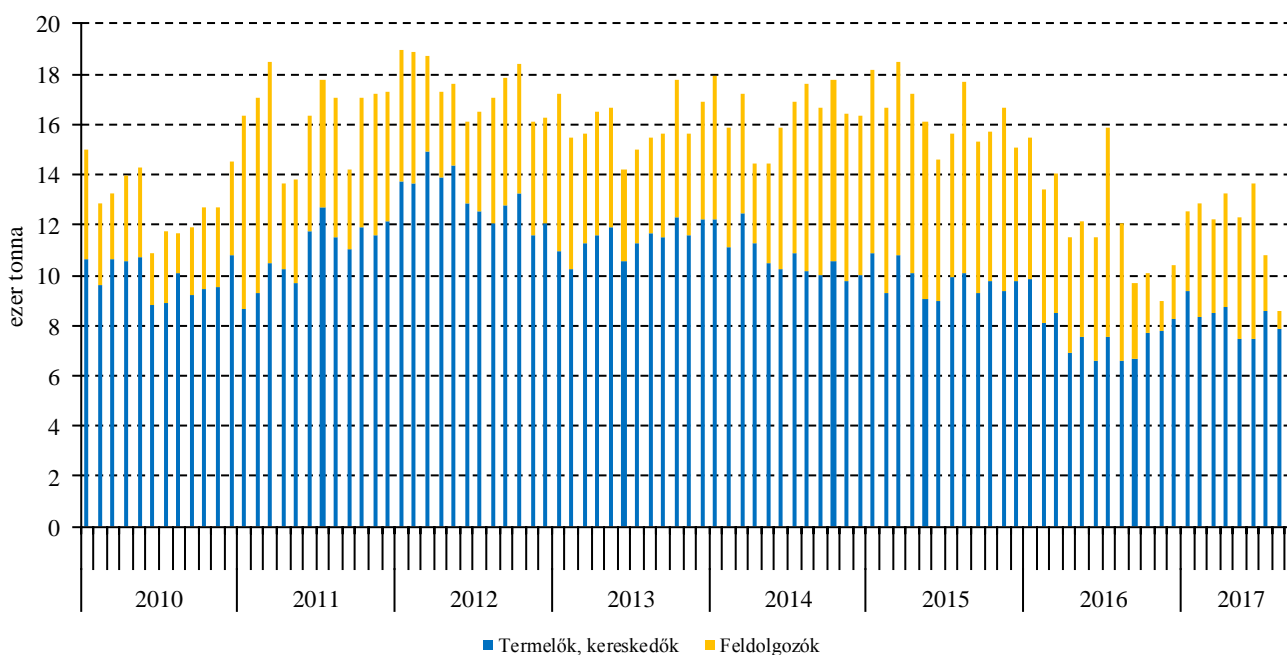
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2017. október 10-ig beérkezett adatok)

	2016. VIII.		2017. VII.		2017. VIII.		2017. VIII./ 2016. VIII. (százalék)	2017. VIII./ 2017. VII. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	29,90	92,80	36,76	112,77	37,50	114,10	122,95	101,18
Belgium	24,67	76,57	34,66	106,33	34,50	104,97	137,09	98,72
Dánia	26,21	81,34	36,58	112,22	37,51	114,13	140,31	101,70
Egyesült Királyság	24,36	75,60	30,45	93,42	31,61	96,18	127,22	102,95
Finnország	35,64	110,61	37,41	114,77	37,57	114,31	103,35	99,60
Franciaország	29,41	91,28	34,04	104,43	34,98	106,43	116,60	101,92
Görögország	37,89	117,59	38,02	116,64	38,00 ^{a)}	115,62	98,32	99,13
Hollandia	25,00	77,59	37,25	114,28	38,50	117,14	150,97	102,50
Írország	27,00	83,80	34,96	107,25	37,68 ^{a)}	114,65	136,81	106,90
Luxemburg	25,07	77,81	33,63	103,17	35,02	106,55	136,94	103,28
Németország	24,30	75,42	35,89	110,11	37,44	113,92	151,05	103,46
Olaszország	30,47	94,57	36,78	112,84	36,78 ^{a)}	111,91	118,34	99,18
Portugália	26,84	83,30	28,47	87,34	29,85	90,82	109,03	103,98
Spanyolország	28,16	87,40	30,10	92,34	30,68	93,35	106,81	101,09
Svédország	28,35	87,99	36,59	112,25	37,78	114,95	130,64	102,41
Ciprus	54,85	170,23	55,30	169,65	55,30	168,26	98,84	99,18
Csehország	22,34	69,33	31,54	96,76	31,60	96,15	138,68	99,37
Észtország	20,75	64,40	32,78	100,56	32,94	100,23	155,64	99,67
Lengyelország	24,95	77,43	31,61	96,98	32,57	99,10	127,99	102,19
Lettország	18,64	57,85	29,81	91,45	30,05	91,43	158,05	99,98
Litvánia	17,86	55,43	27,74	85,10	28,65	87,17	157,26	102,43
Magyarország	22,07	68,46	29,88	91,71	30,13	92,72	135,44	101,10
Málta	46,30	143,70	46,73	143,36	50,85	154,72	107,67	107,92
Szlovákia	23,39	72,59	30,49	93,54	30,91	94,05	129,56	100,55
Szlovénia	24,15	74,95	29,85	91,58	32,42	98,64	131,61	107,71
Bulgária	25,88	80,32	29,31	89,92	29,85	90,82	113,07	101,00
Románia	23,59	73,21	26,66	81,79	26,91	81,88	111,84	100,11
Horvátország	28,37	88,05	30,67	94,09	31,46	95,72	108,71	101,73
EU-28	26,43	82,03	34,17	104,83	35,21	107,13	130,60	102,19

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} A Hollandiai Mezőgazdasági és Kertészeti Szövetség (LTO) becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2016. VIII.		2017. VII.		2017. VIII.		2017. VIII./ 2016. VIII. (százalék)	2017. VIII./ 2017. VII. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	24,91	79,49	27,58	91,61	26,70	82,44	107,19	96,84
Brazília	45,68	141,87	35,36	108,51	32,91	100,06	72,04	93,07
Japán	88,99	276,20	79,47	243,83	79,65	242,18	89,49	100,22
Svájc	56,21	174,51	57,48	176,44	–	–	–	–
Új-Zéland	28,46	88,33	33,98	104,25	34,08	103,70	119,75	100,29
USA	33,86	105,14	33,18	101,83	33,65	102,35	99,38	101,44

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsirtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2016. VIII.	2017. VII.	2017. VIII.	EUR/100 kg	
					2017. VIII./ 2016. VIII. (százalék)	2017. VIII./ 2017. VII. (százalék)
Belgium	Milcobel	22,27	35,01	37,01	166,19	105,71
Németország	Müller (Leppersdorf)	23,65	34,79	37,76	159,66	108,54
Németország	DMK	20,24	33,90	37,86	187,06	111,68
Dánia	Arla Foods DK	24,51	32,81	35,53	144,96	108,29
Finnország	Valio	–	35,10	36,36	–	103,59
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	28,86	33,49	34,94	121,07	104,33
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	31,55	34,16	35,65	113,00	104,36
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	27,48	30,84	34,74	126,42	112,65
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	28,96	32,10	36,08	124,59	112,40
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	24,50	29,05	29,30	119,59	100,86
Írország	Dairygold	24,04	33,80	36,30	151,00	107,40
Írország	Glanbia	21,02	32,86	34,84	165,75	106,03
Írország	Kerry Agribusiness	22,93	32,98	35,86	156,39	108,73
Olaszország	Granarolo (North)	36,35	38,77	40,71	111,99	105,00
Hollandia	DOC Cheese	20,25	–	–	–	–
Hollandia	FrieslandCampina	24,24	35,75	37,45	154,50	104,76
EU átlag	–	25,39	33,69	36,03	141,91	106,95

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2016. IX.	2017. VIII.	2017. IX.	HUF/liter	
				2017. IX./ 2016. IX. (százalék)	2017. IX./ 2017. VIII. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	118,80	144,00	148,01	124,59	102,78
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	138,82	157,70	162,20	116,84	102,85
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	145,13	162,54	169,23	116,61	104,11
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	115,70	140,86	142,92	123,53	101,47

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2016. IX.	2017. VIII.	2017. IX.	HUF/kg	
				2017. IX./ 2016. IX. (százalék)	2017. IX./ 2017. VIII. (százalék)
Adagolt vaj	1 212,58	1 555,80	1 737,72	143,31	111,69
Natúr vajkrém	792,46	897,17	906,50	114,39	101,04
Tehéntúró	539,71	633,98	650,23	120,48	102,56
Tejföl	354,14	426,82	457,64	129,22	107,22
Natúr joghurt	218,65	254,40	260,85	119,30	102,54
Gyümölcsös joghurt	331,35	362,05	367,72	110,98	101,57
Kefir	223,70	246,03	244,61	109,35	99,43
Trappista sajt	974,38	1 156,62	1 203,22	123,49	104,03
Ömlesztett sajt	993,82	1 099,72	1 109,17	111,61	100,86

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2016. I-VII.		2017. I-VII.		2017. I-VII./2016. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	55 925	232 649	56 410	234 612	100,87	100,84
0402 Tej és tejszín ^{b)}	5 165	72	4 434	66	85,85	91,50
0403 Kefir, joghurt	31 365	2 070	37 705	6 176	120,22	298,30
0404 Tejsavó	4 686	20 349	4 668	21 497	99,60	105,64
0405 Vaj és vajkrém	4 370	549	3 940	469	90,15	85,37
0406 Sajt és túró	34 833	16 081	35 023	20 425	100,55	127,01

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2016. I-VII.		2017. I-VII.		2017. I-VII./2016. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	8 222 824	20 586 831	10 378 131	27 668 696	126,21	134,40
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 902 828	64 296	3 131 691	69 676	107,88	108,37
0403 Kefir, joghurt	9 279 890	728 795	11 198 660	2 388 393	120,68	327,72
0404 Tejsavó	1 913 881	5 629 750	2 126 702	7 483 900	111,12	132,93
0405 Vaj és vajkrém	4 183 643	425 430	5 395 582	462 192	128,97	108,64
0406 Sajt és túró	28 203 145	18 421 748	34 414 310	23 735 460	122,02	128,84
Összesen	54 706 211	45 856 850	66 645 076	61 808 317	121,82	134,79

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

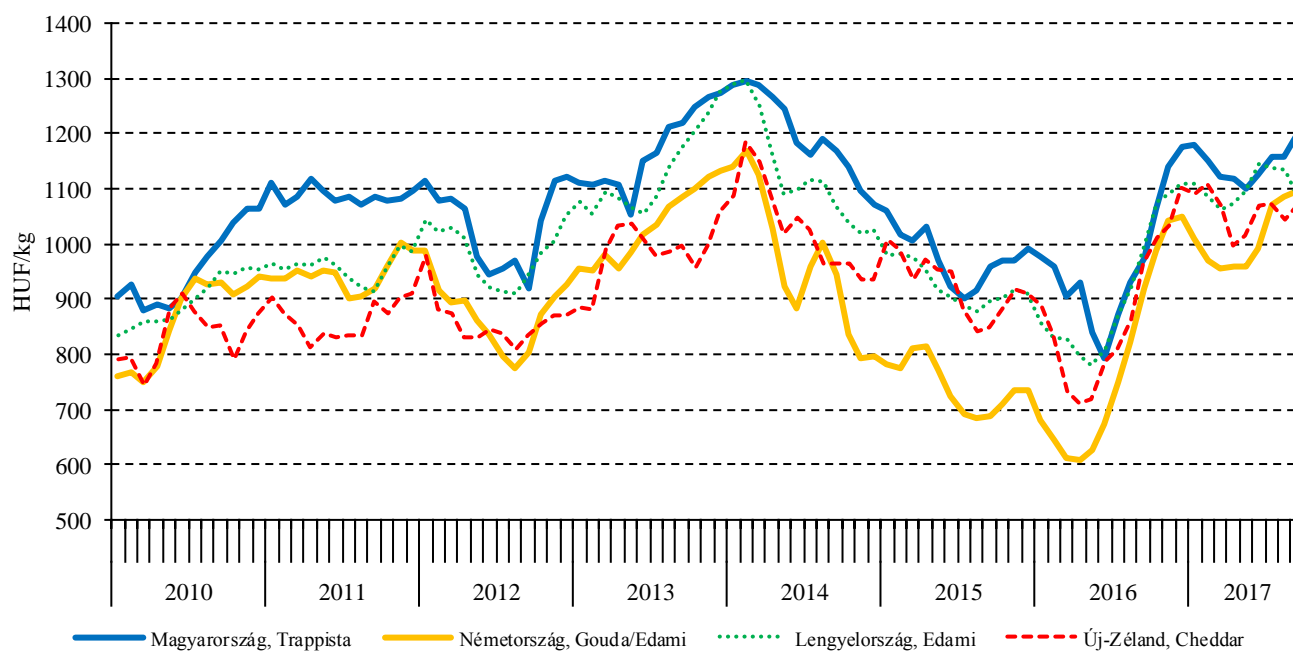
Megnevezés	HUF/kg					
	2016. I-VII.		2017. I-VII.		2017. I-VII./2016. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	147.03	88.49	183.98	117.93	125,13	133,28
0402 Tej és tejszín ^{b)}	562.02	891.28	706.26	1 055.62	125,66	118,44
0403 Kefir, joghurt	295.87	352.02	297.01	386.73	100,38	109,86
0404 Tejsavó	408.40	276.66	455.62	348.14	111,56	125,84
0405 Vaj és vajkrém	957.33	774.29	1 369.54	985.40	143,06	127,26
0406 Sajt és túró	809.68	1 145.57	982.63	1 162.09	121,36	101,44

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

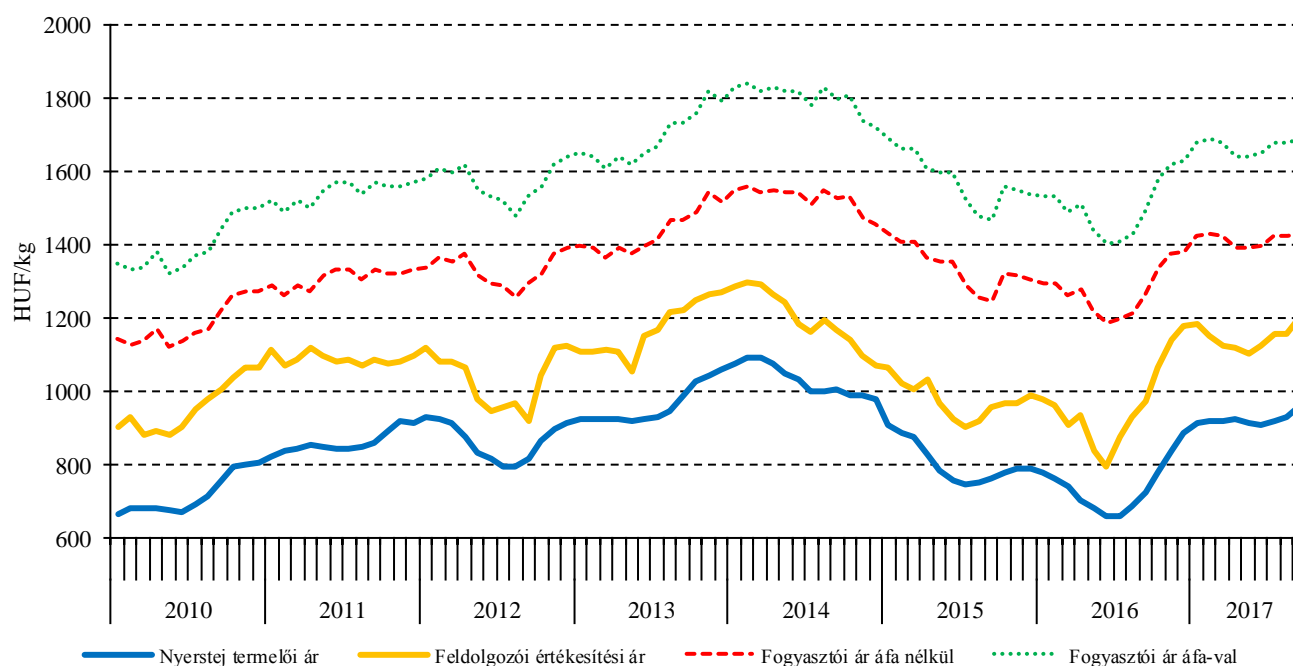
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

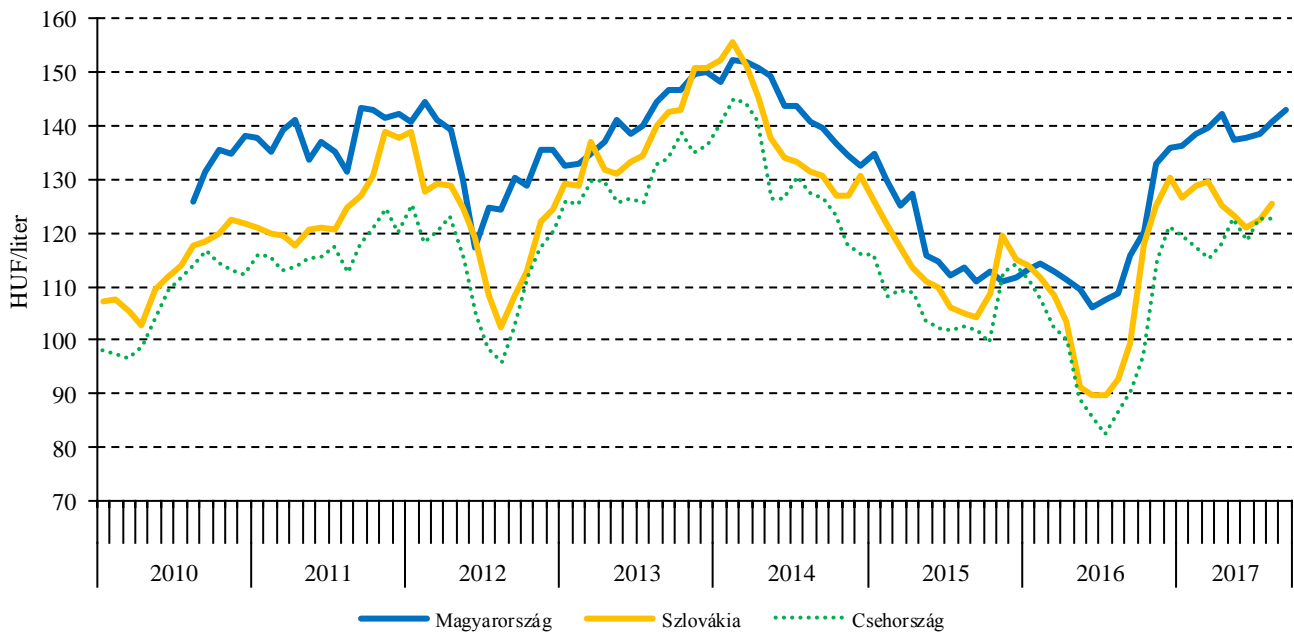
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2017)

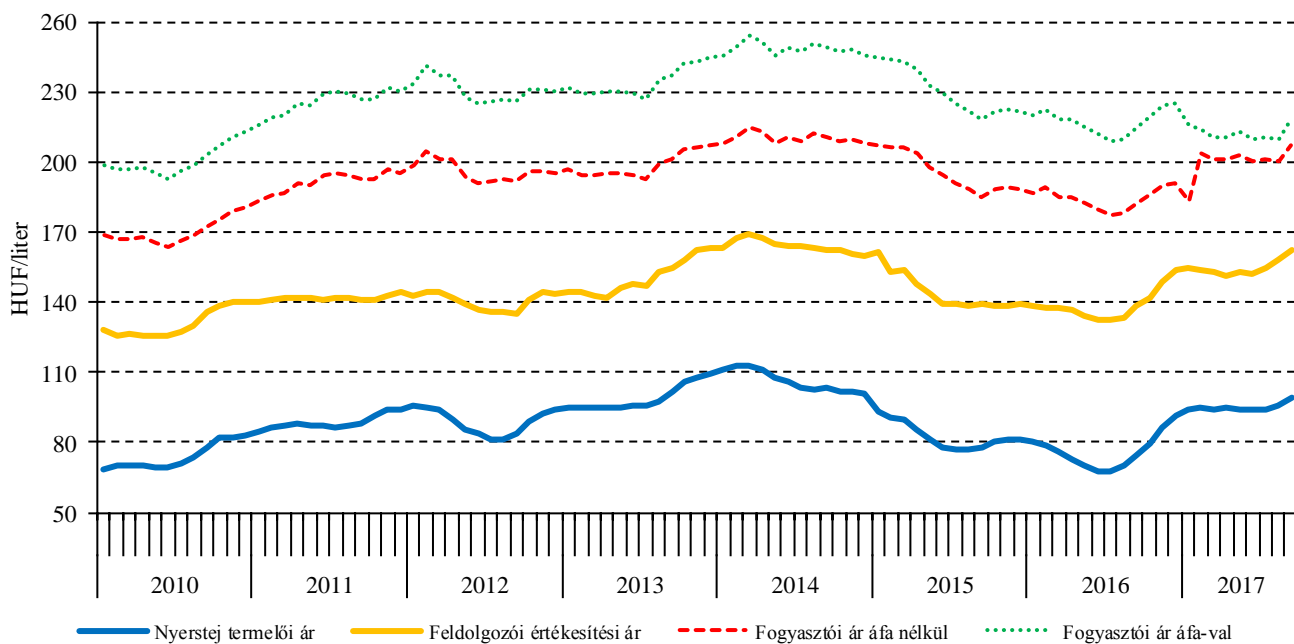
Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstev árának felel meg.

Forrás: AKI PÁIR, KSH

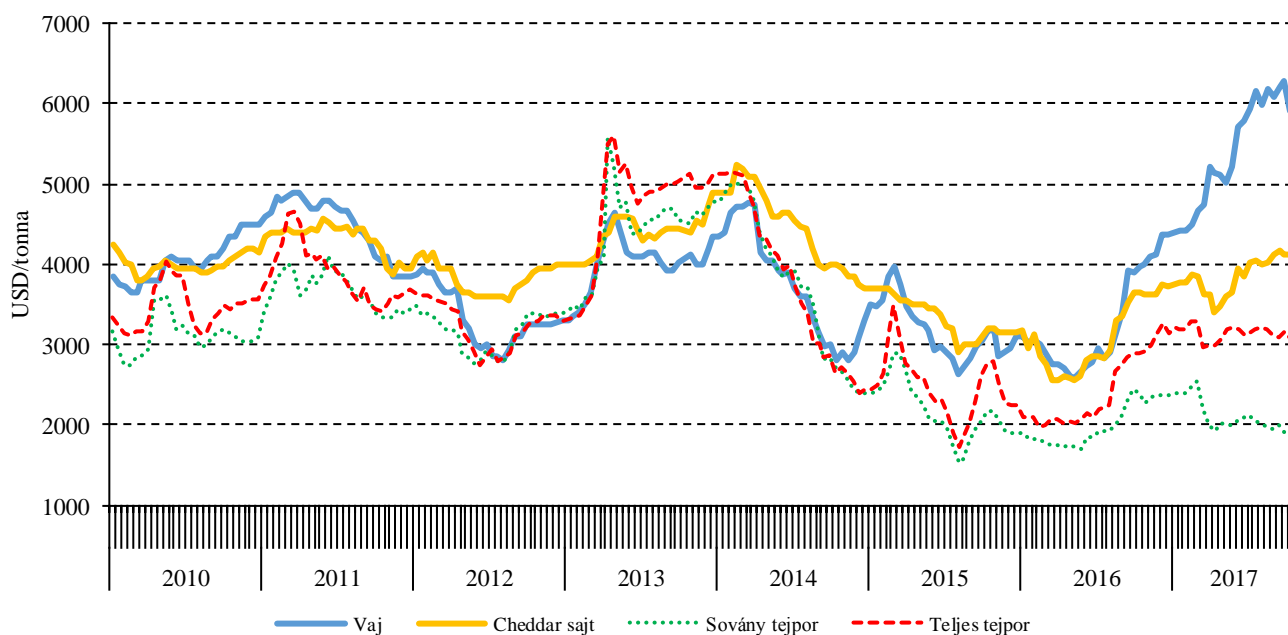
13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

^{a)} 1,5 százalékos zsírtartalom dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2017)

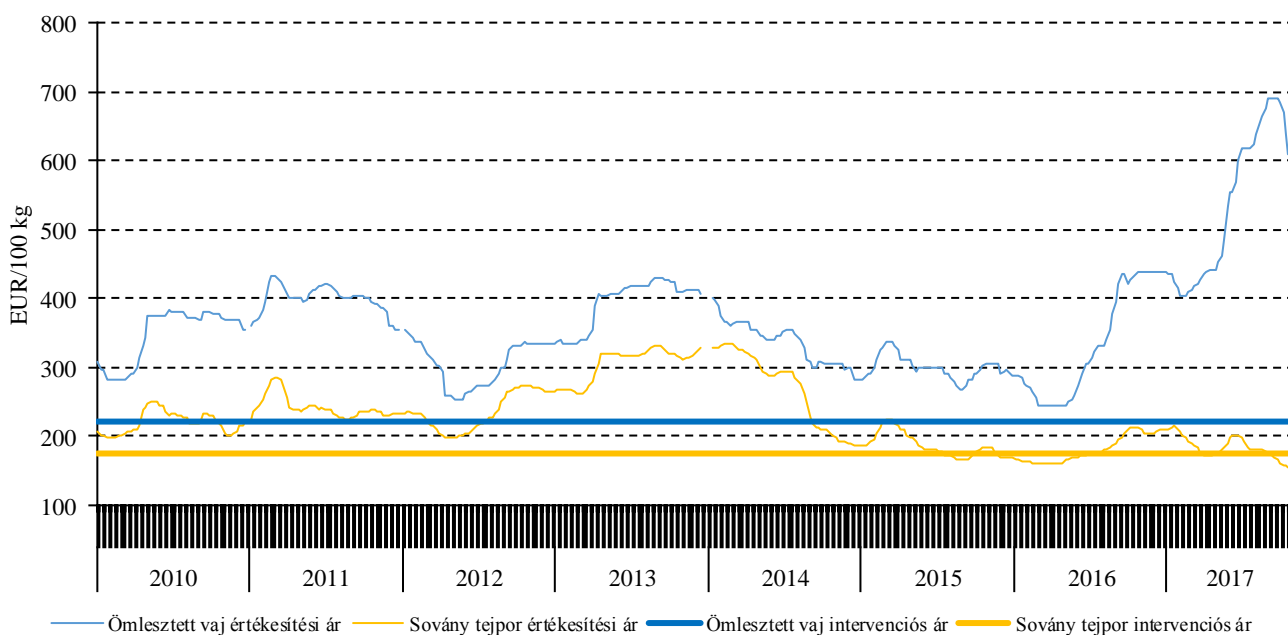

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejszóra, a fogyasztói ár 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztőrözött tejszóra vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világgpiaci^{a)} értékesítési ára (2010-2017)

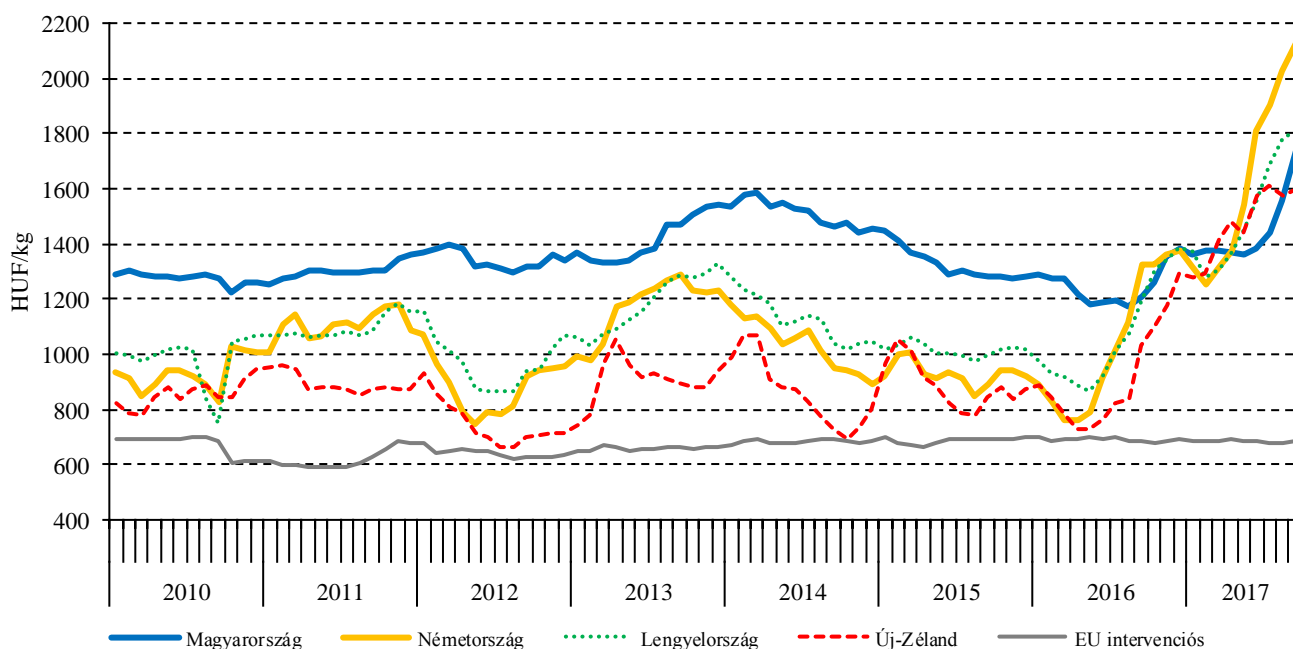
^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2017)

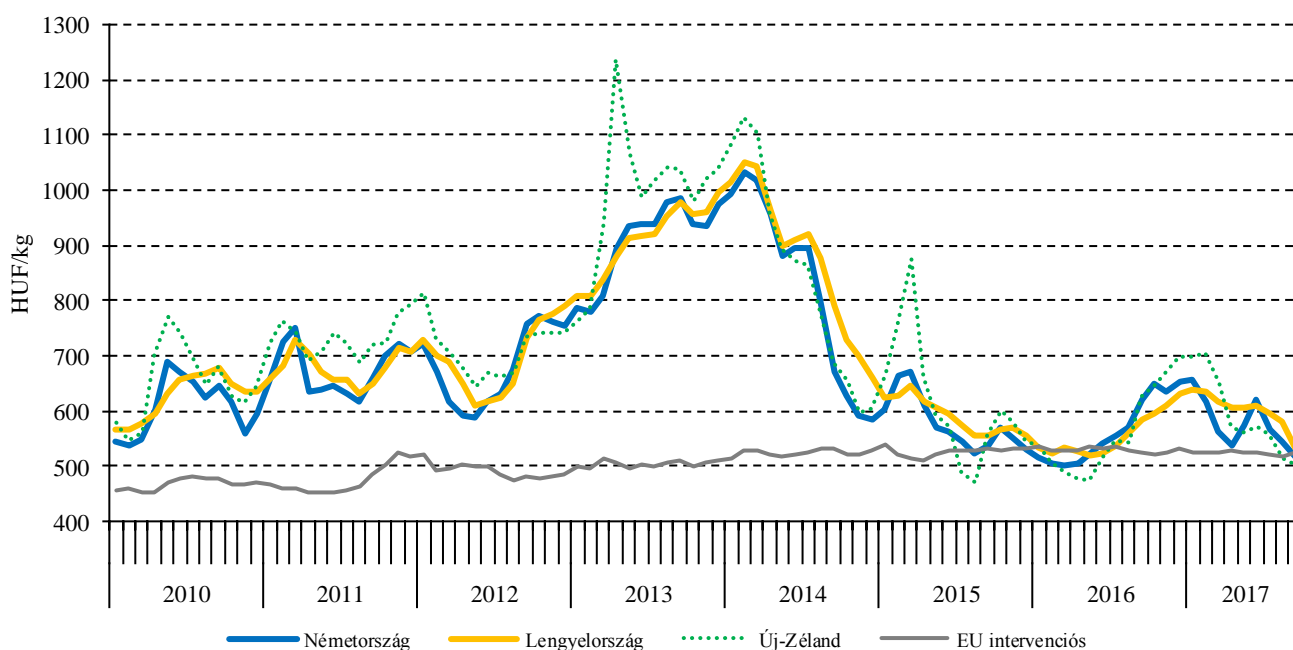
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

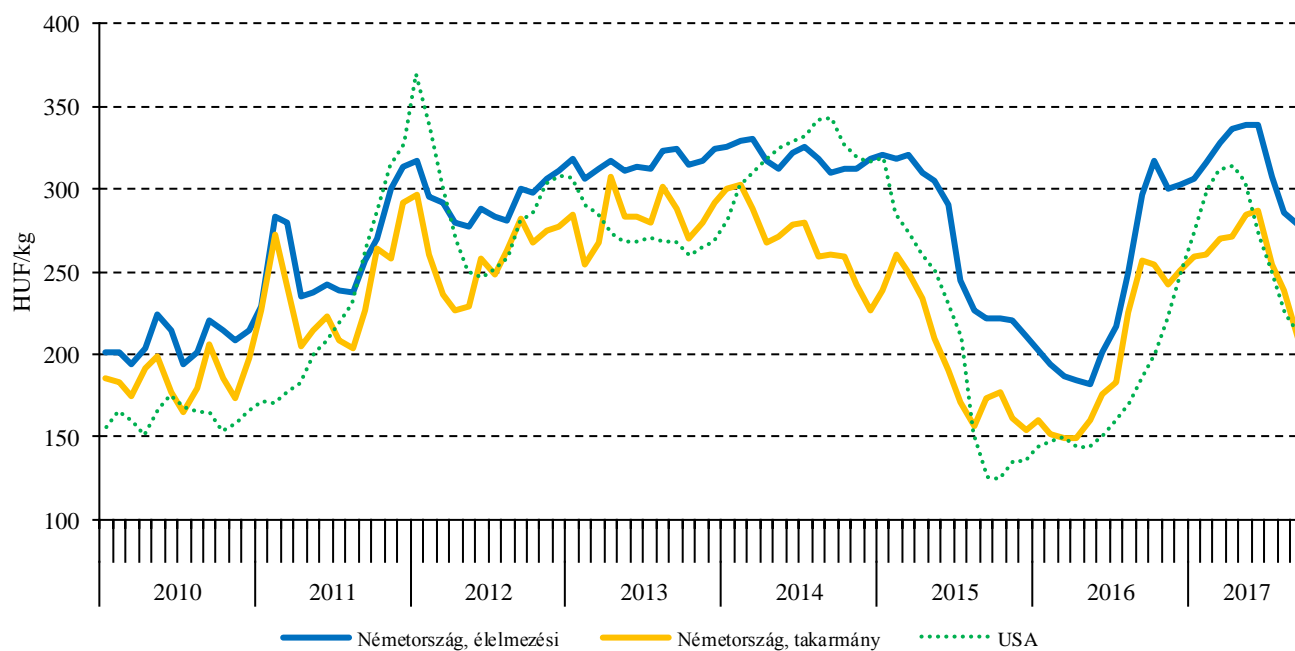
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

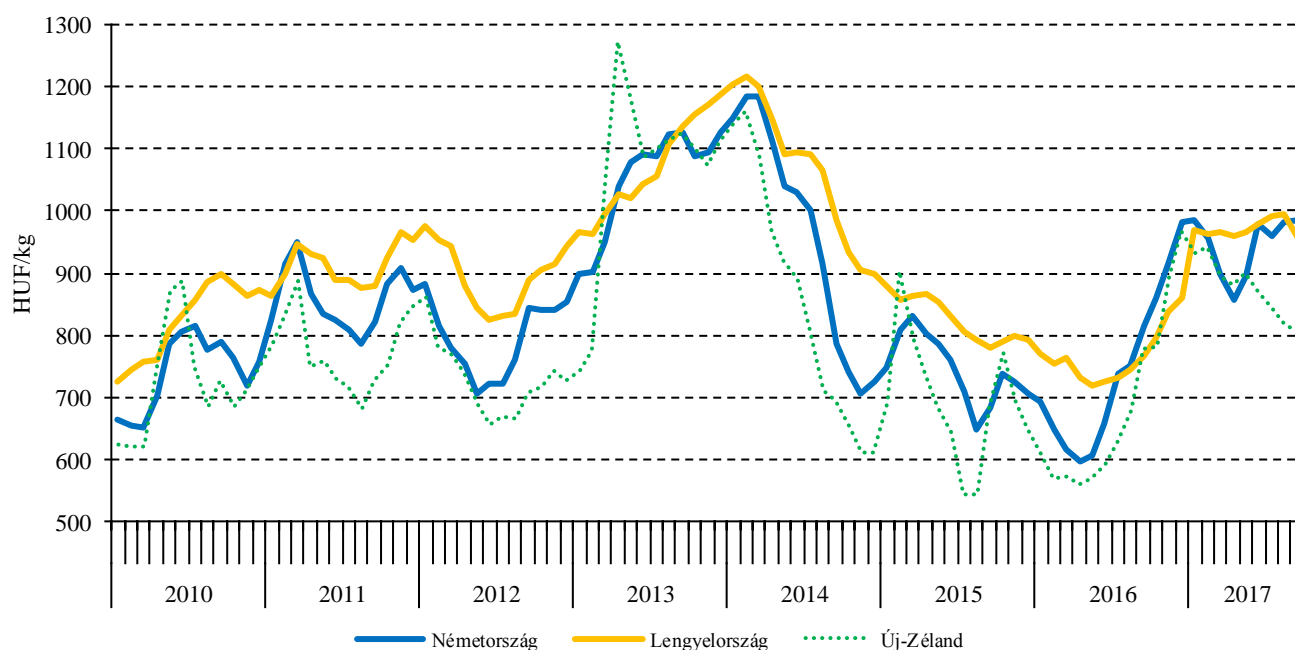
Forrás: ZMP, Kemteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

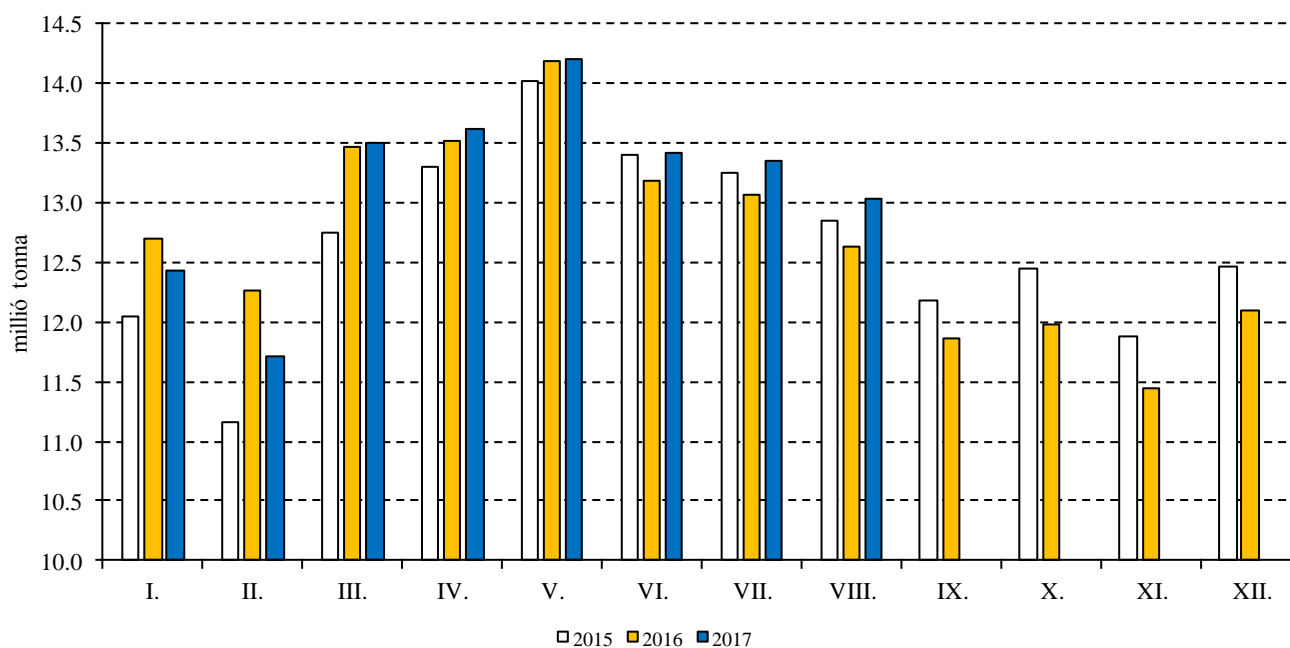
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA

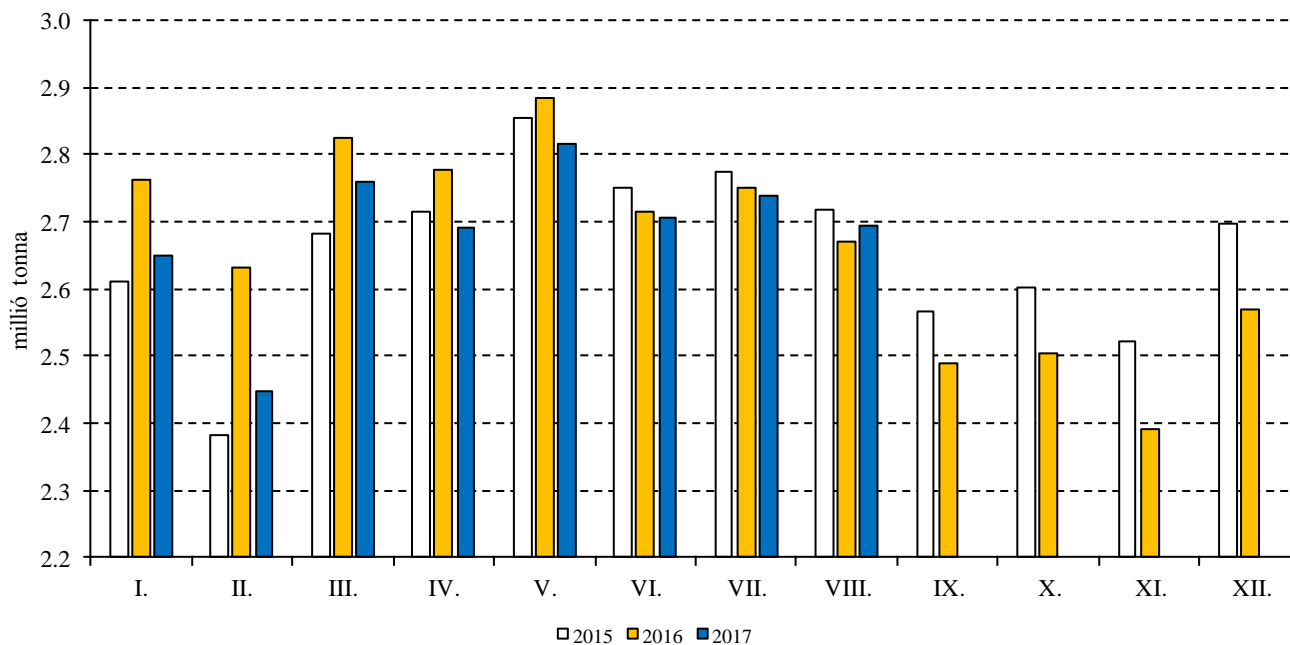
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

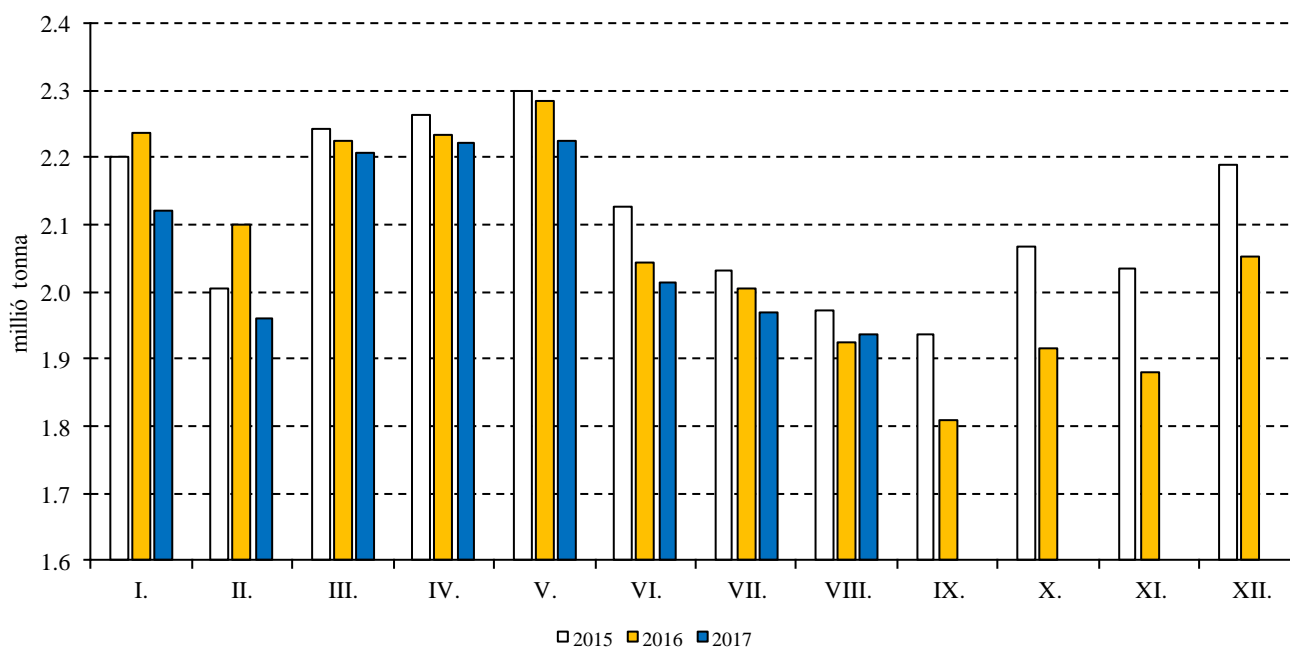
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

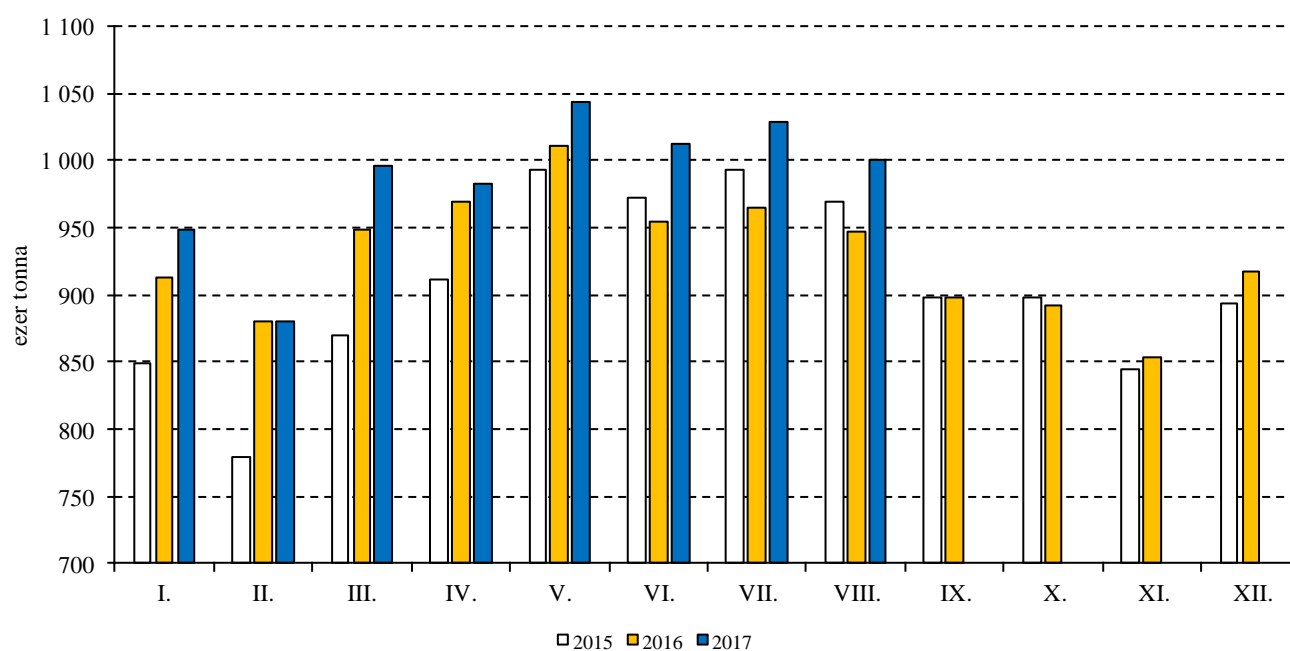
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

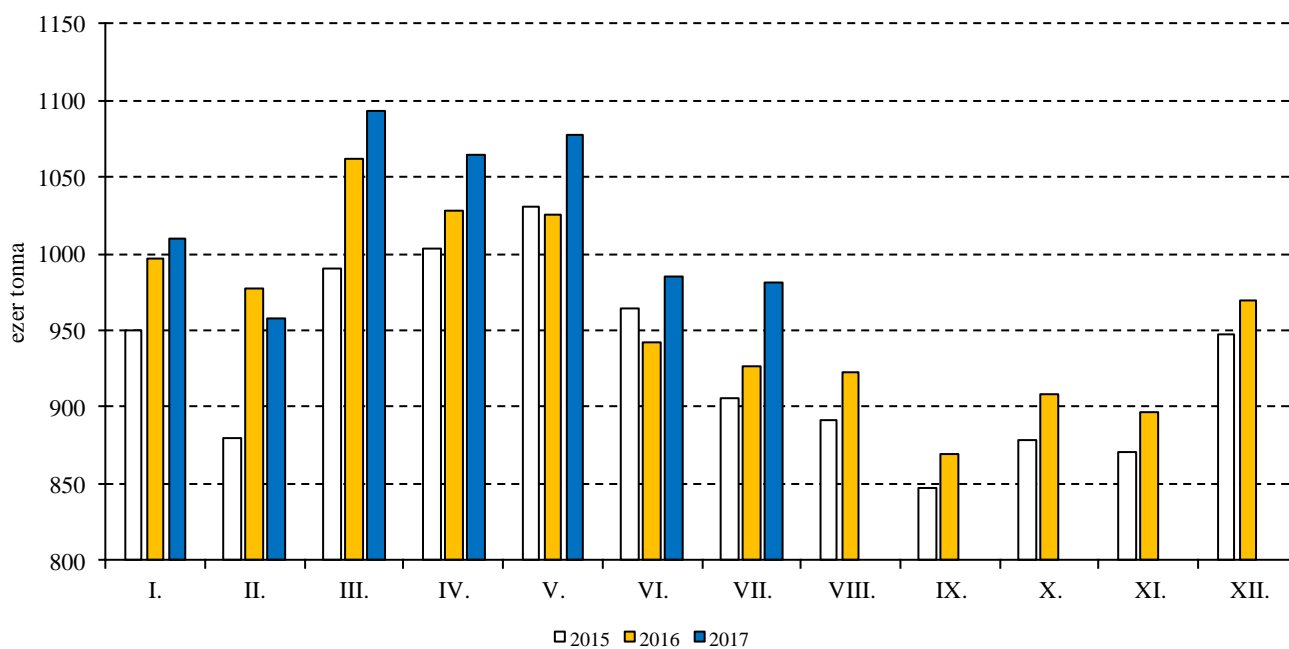
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

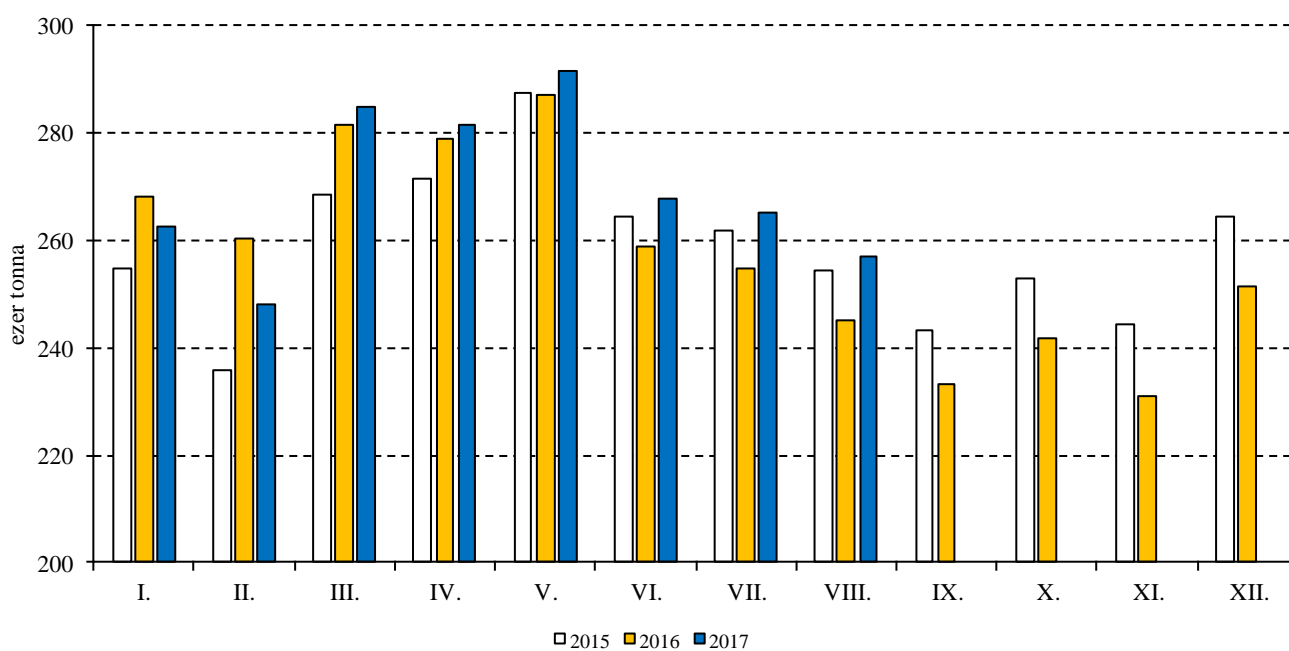
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

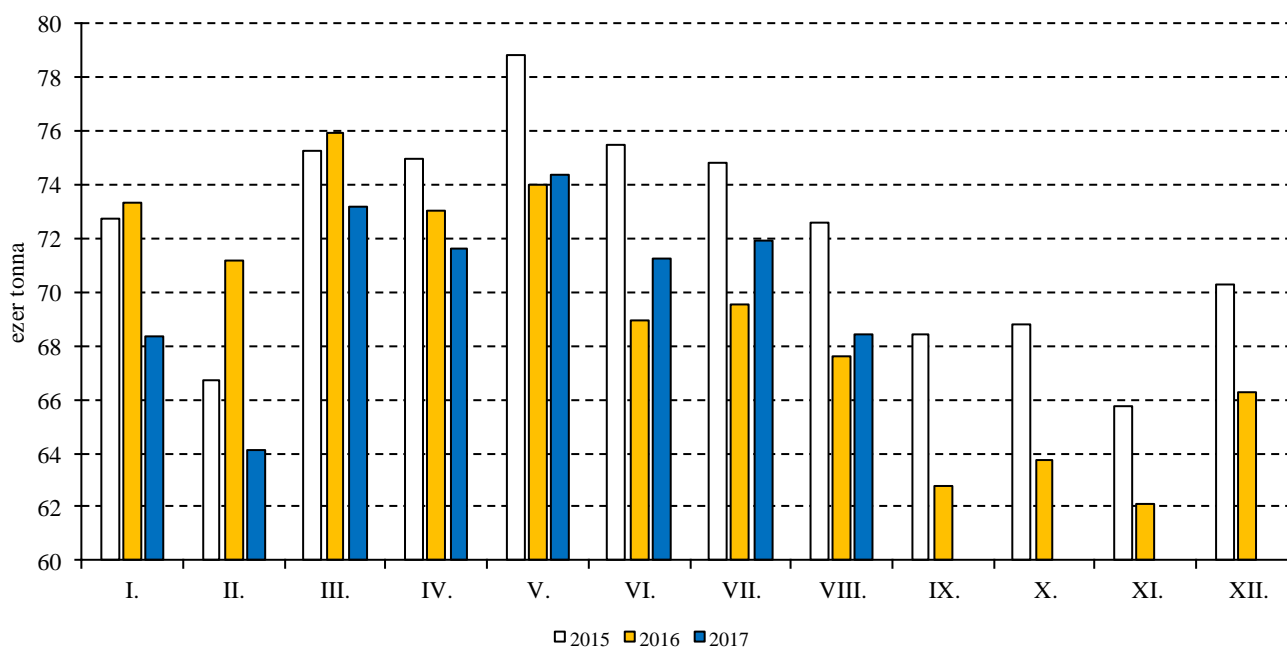
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

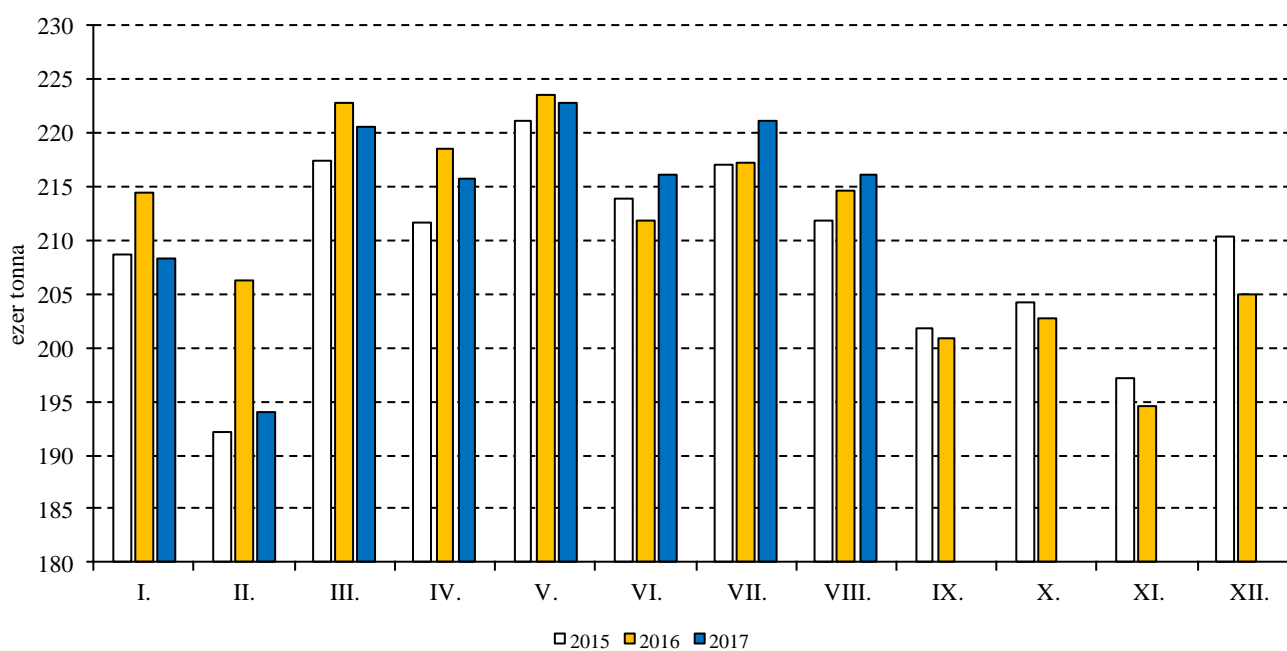
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

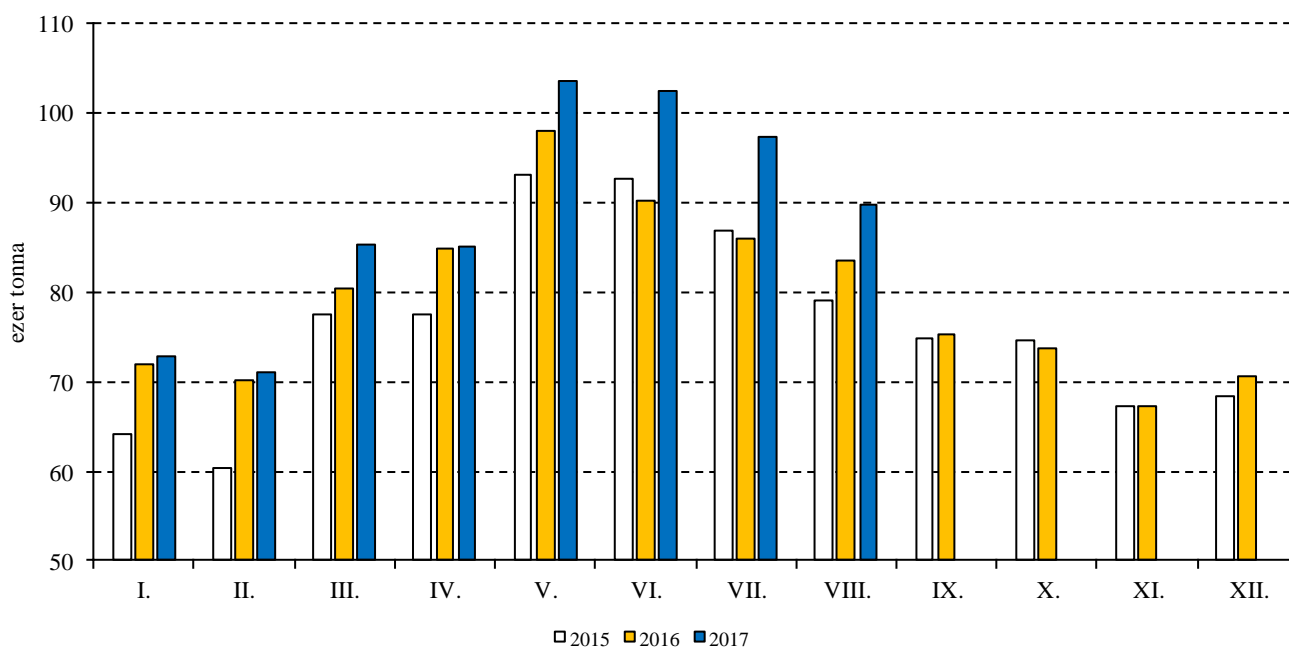
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

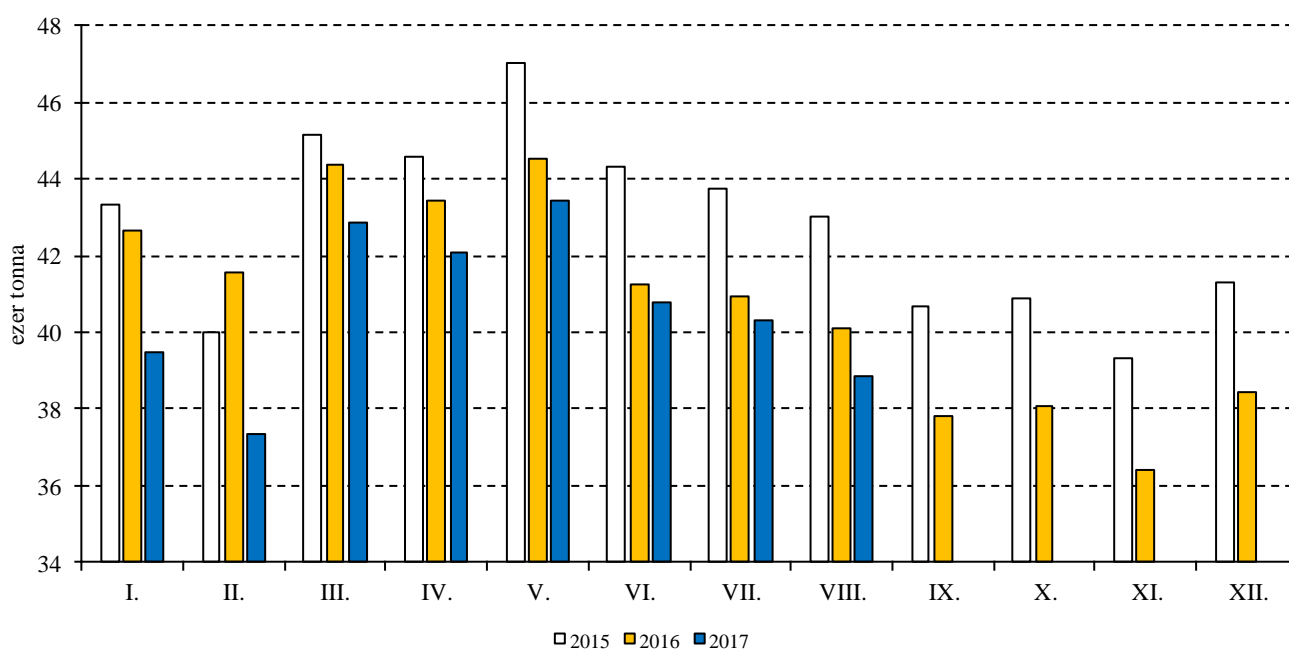
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

Forrás: INSSE

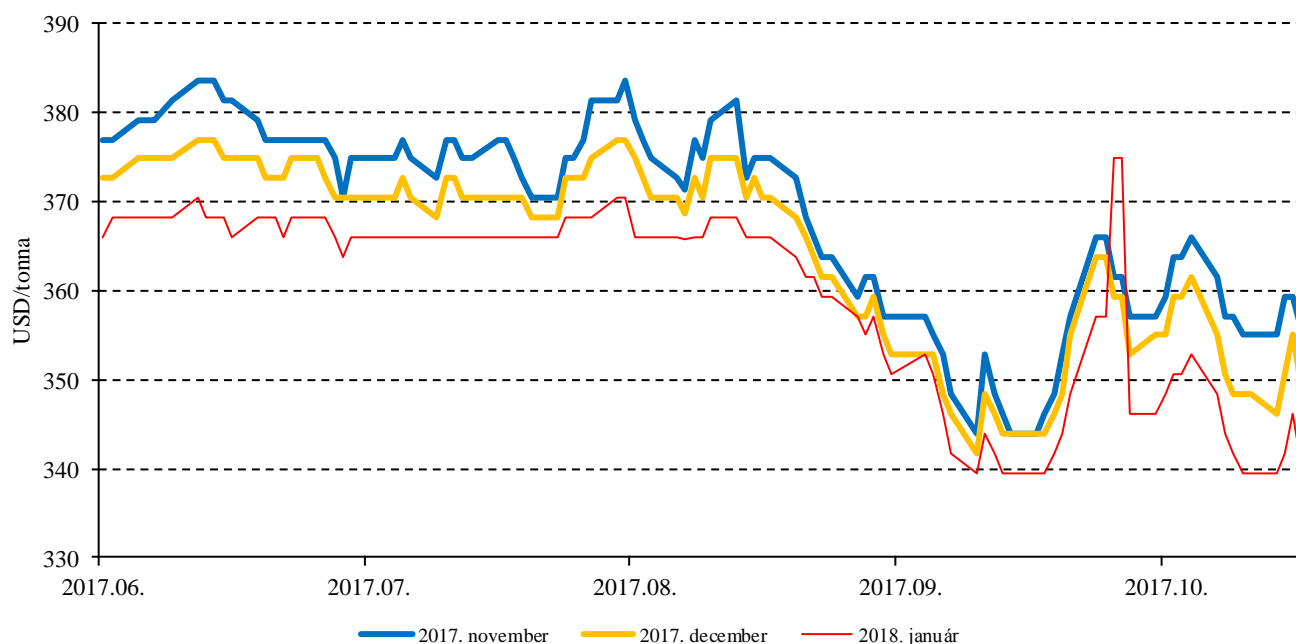
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

Forrás: DZS

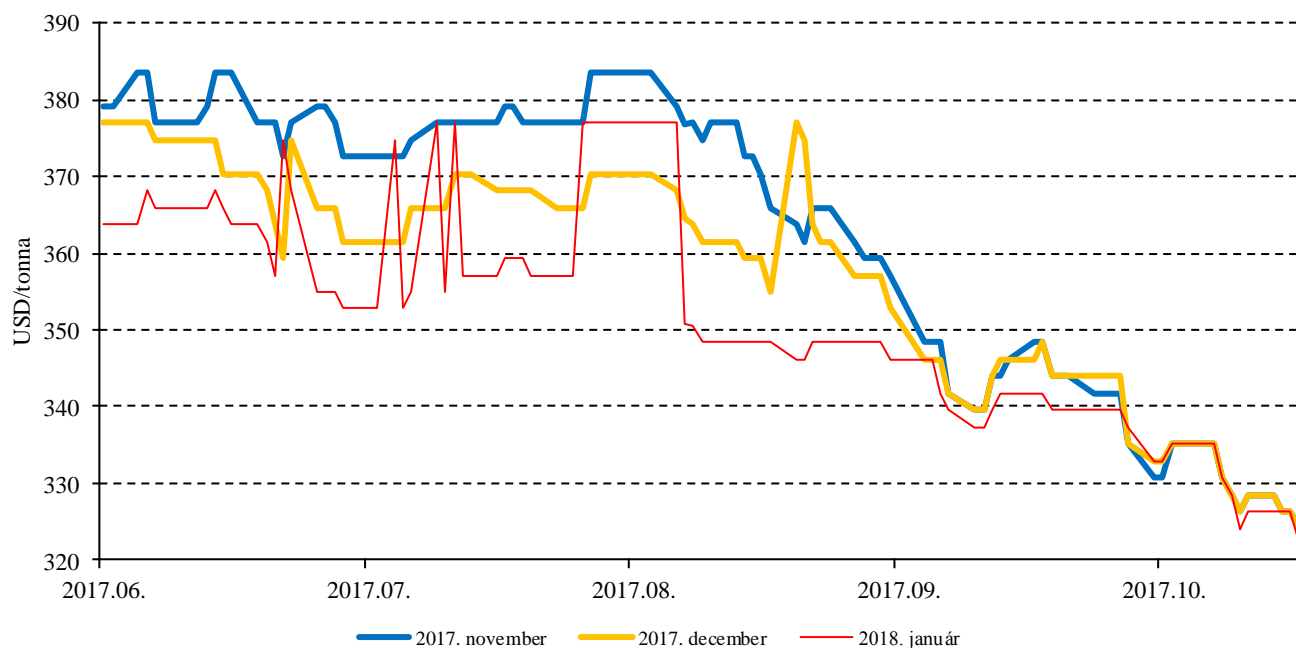
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

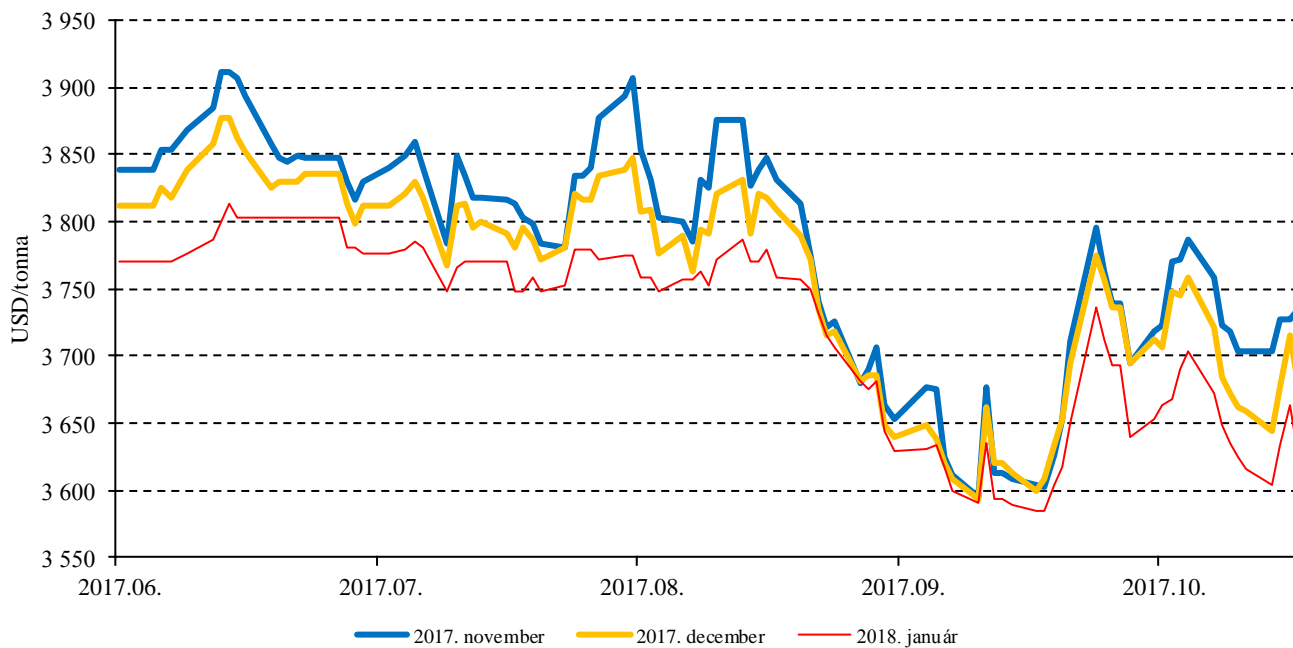
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

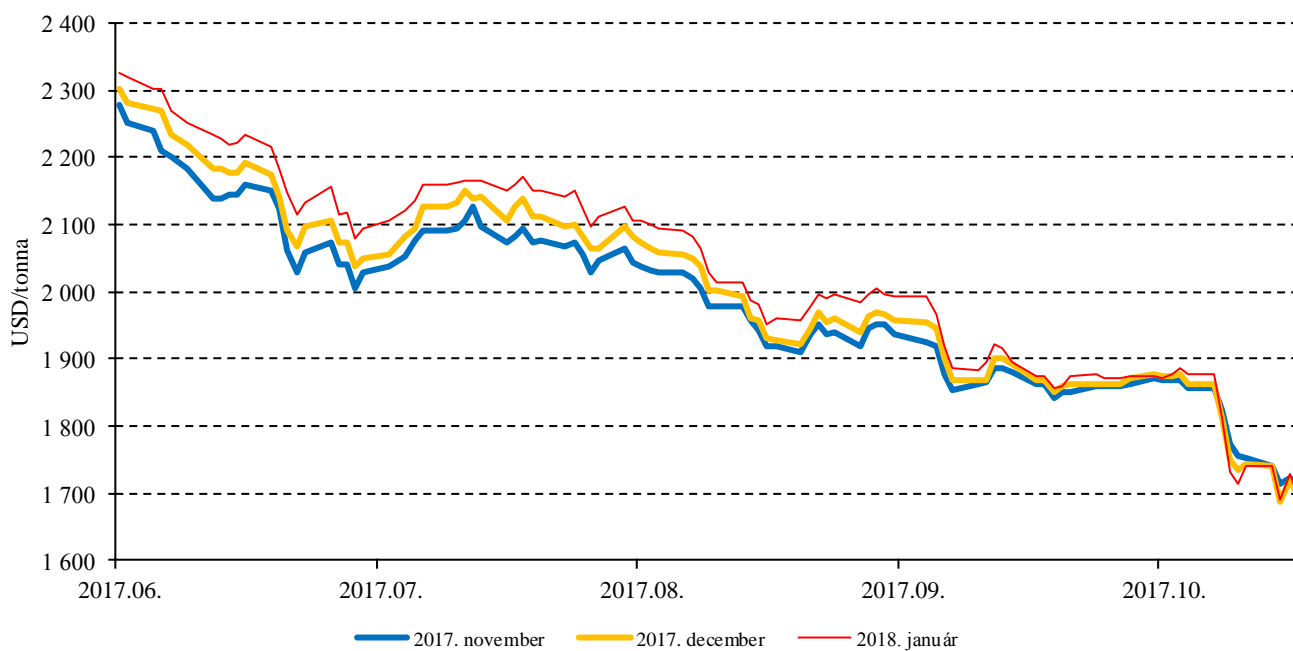
^{a)} A vaj és a tejpör előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

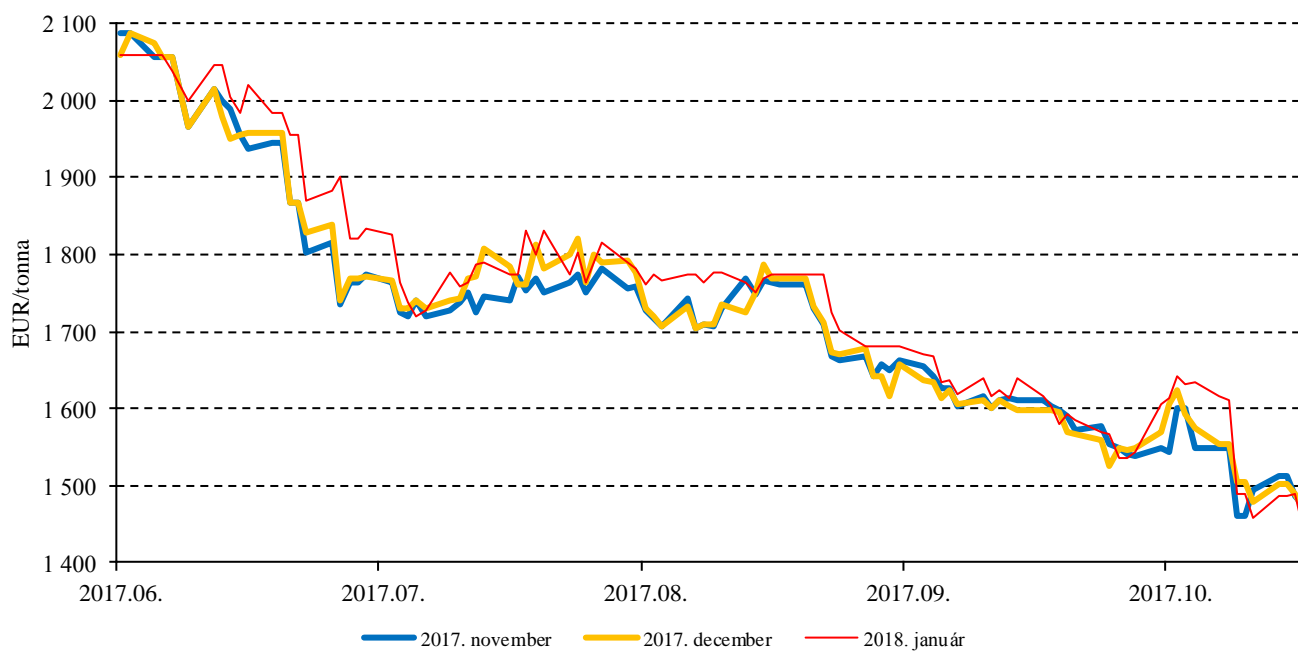
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

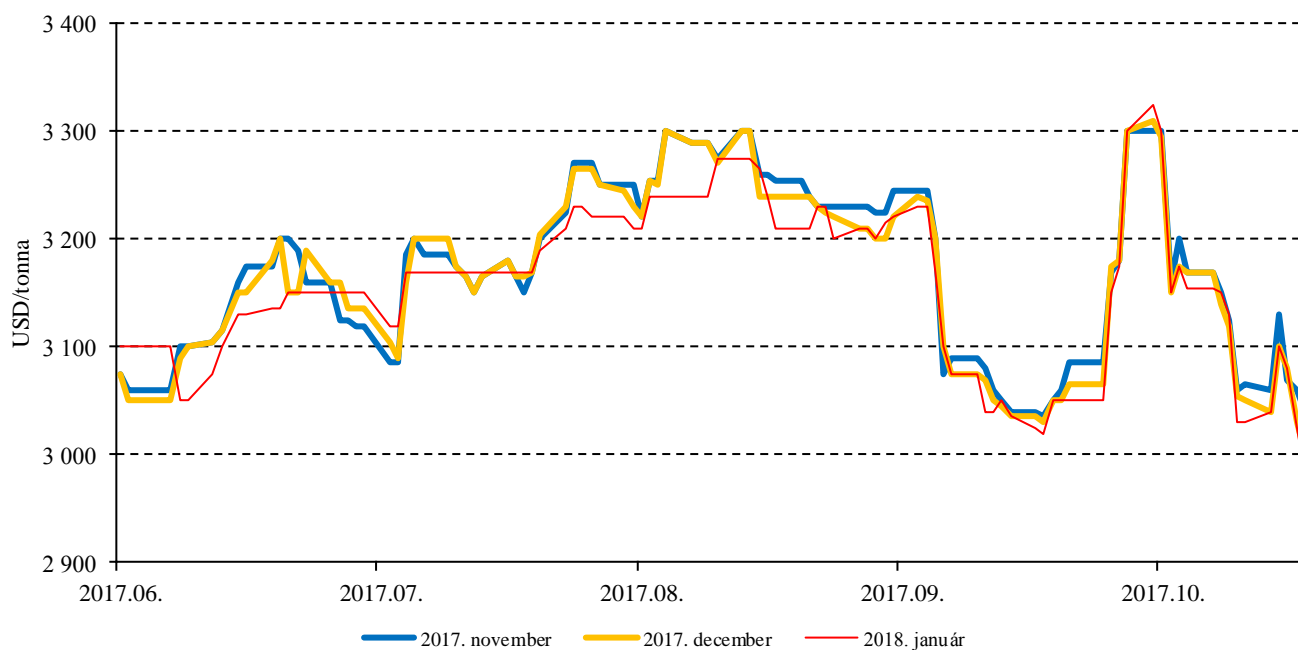
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2017)

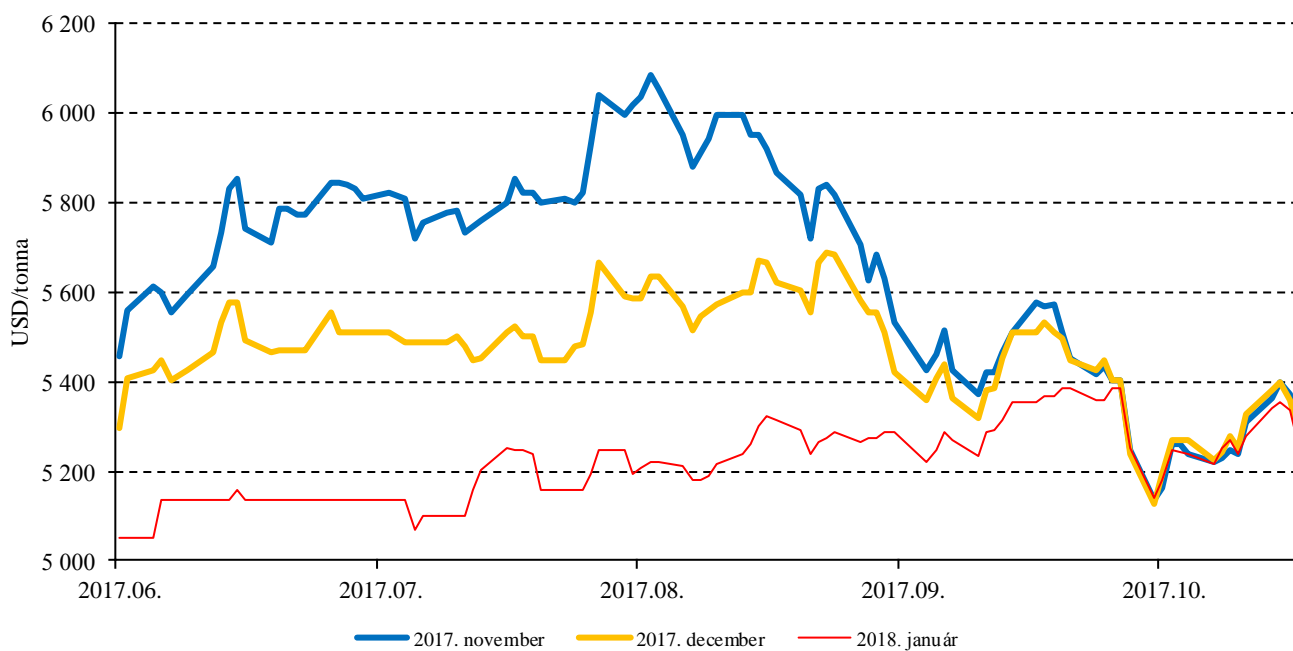
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2017)

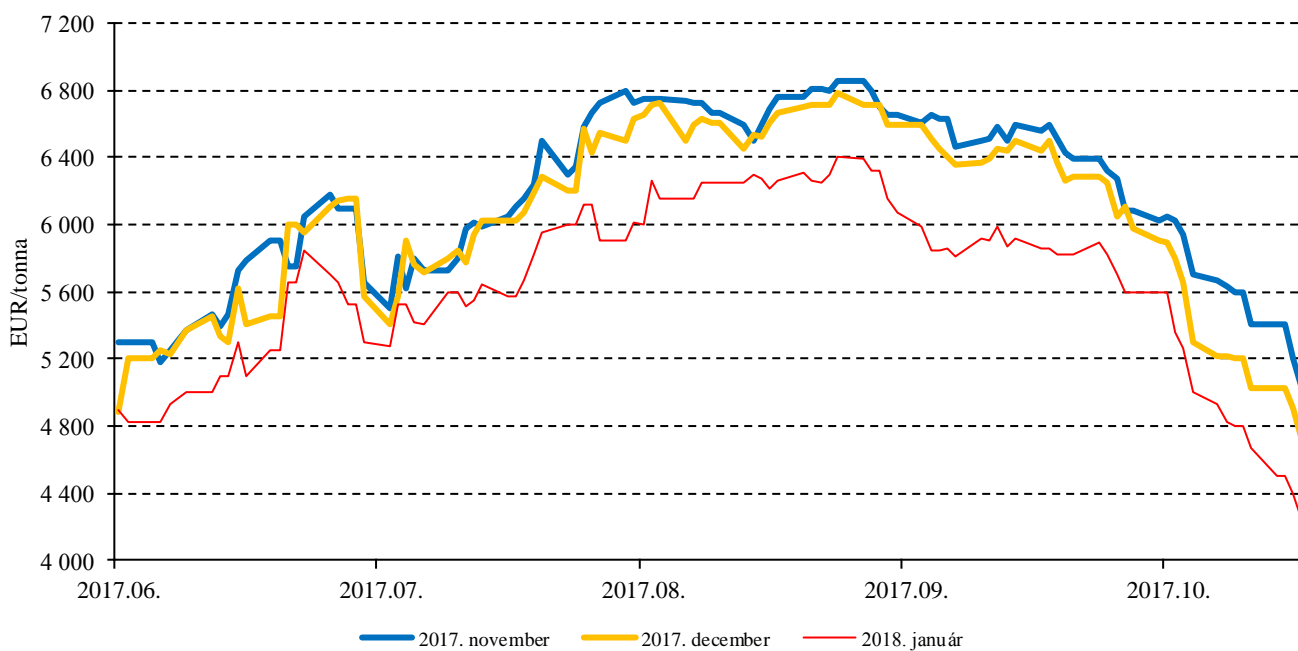
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2017)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejiaca (2013-2018)

	2013	2014	2015	2016 ^{a)}	2017 ^{b)}	2018 ^{b)}	2017/2016 (százalék)	2018/2017 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,26	23,32	23,36	23,51	23,23	23,03	98,81	99,16
EU-15	17,82	17,94	18,15	18,35	18,12	17,97	98,78	99,16
EU-13	5,44	5,38	5,22	5,16	5,11	5,06	98,94	99,15
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 489	6 737	6 861	6 836	6 950	7 095	101,68	102,09
EU-15	7 040	7 272	7 358	7 291	7 401	7 549	101,50	102,00
EU-13	4 684	4 951	5 134	5 216	5 352	5 486	102,60	102,50
Tejtermelés (millió tonna)	153,94	159,72	162,93	163,07	163,81	165,76	100,45	101,19
EU-15	125,65	130,69	133,76	134,01	134,36	135,90	100,26	101,15
EU-13	28,29	29,03	29,17	29,06	29,45	29,86	101,33	101,41

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{a)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Európai Unió	139 000	140 100	146 500	150 200	151 000	151 300	100,53	100,20
Egyesült Államok	91 010	91 277	93 485	94 619	96 343	98 112	101,82	101,84
India	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	72 000	106,25	105,88
Kína	32 600	34 300	37 250	37 550	36 020	35 500	95,93	98,56
Oroszország	31 831	30 529	30 499	30 548	30 470	30 700	99,74	100,75
Brazília	23 008	24 259	25 489	24 770	22 726	24 208	91,75	106,52
Új-Zéland	20 567	20 200	21 893	21 587	21 224	21 900	98,32	103,19
Mexikó	11 274	11 294	11 464	11 736	11 956	12 200	101,87	102,04
Ukrajna	11 080	11 189	11 152	10 584	10 380	10 200	98,07	98,27
Argentína	11 679	11 519	11 326	11 552	10 191	10 395	88,22	102,00
Ausztrália	9 811	9 400	9 700	9 800	9 350	9 100	95,41	97,33
Kanada	8 614	8 443	8 437	8 773	9 100	9 450	103,73	103,85
Japán	7 631	7 508	7 334	7 379	7 420	7 400	100,56	99,73
Egyéb	9 243	9 110	9 302	9 600	9 660	9 738	100,63	100,81
Összesen	462 848	466 628	484 331	492 698	493 840	502 203	100,23	101,69

^{a)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

